

***Kilisede Elçisel ve
Peygamberliksel Temeller***

David Devenish

420

Kilisede Elçisel ve Peygamberliksel Temeller

[David Devenish](#)

Telif Hakkı/Copyright David Devenish, 2014

E-Kitap [Hristiyan Kitaplar](#) tarafından yapıldı. Daha fazla ücretsiz kitap indirmek için [sitemize ziyaret edin](#).

[Türkiye'de Kilise Adresleri](#)

İçindekiler

1. KUTSAL YAZILARIN ÖNEMLİ KONU BAŞLIKLARI

Efes Kilisesi'ndeki Temeller

Küçük Asya'daki Temeller

Tanrı'nın Planının Tamamını Öğretmek

Yeni Köklü Bir Plan

Bu Temelin Anlatı Doğası

Elçilerin İşlerinde Anlatısal Vaaz Etme

Mesih Vaadi

Tapınak Vaadi

Egemenlik Vaadi

Kurtuluş Vaadi

Büyük Resim Neden Önemlidir

2. MESİH VE MESİH'TE KİM OLDUĞUMUZ

'Mesih'te Olma Temeli

Adem'de ya da Mesih'te

Lütuf Altında Yaşamak

Lütuf Öyküleri

Yasa'dan Özgürlük

Önemli Yanıtlar

Pratik Uygulama Örnekleri

Lütuf Ortamı

3. YEREL KİLİSELER OLUŞTURMAK İÇİN DİĞER GEREKLİ YENİ AHİT İLKELERİ

Temel No 2: Bir Aile Olarak Kilise

Temel No 3: Kutsal Ruh'un Gücünü Deneyim eden bir Kilise

Temel No 4: Tapınma ve Dua

Temel No 5: Meshedilmiş Önderlerin Atanması

Temel No 6: Müjdeleme ve Dünya Misyonu

Temel No 7: Tanrı'nın Egemenliğini Anlamak

Temel No 8: Acı ve Zulüm

1. KUTSAL YAZILARIN ÖNEMLİ KONU BAŞLIKLARI

Bu kitapçıkta, kilisede elçisel ve peygamberliksel temelleri pratik anlamda oluşturmanın ne anlama geldiğinden söz edeceğiz. Bu şekilde aşağıdaki sorulara yanıt arayacağız:

- Elçisel temel Yeni Antlaşma zamanında nasıl oluşturuldu?
- Oluşturulan elçisel temel neydi – bunu tarif edebilir miyiz?
- Yeni Antlaşma'nın bize sunduğu delillerle mümkün olan en iyi tarifi elde etmiş olarak, böylesi bir temeli günümüzde nasıl kurabiliriz?

Bu sorulara yanıtlar bulabilmek için Elçilerin İşleri'nde anlatılan çeşitli öykülere ve Pavlus'un mektuplarındaki öğretilerde yer alan olaylara bakmamız mümkündür, ancak öncelikle Pavlus'un Efes'e yaptığı geziyi incelemeye karar verdim, özellikle de iki nedenden ötürü böyle düşünüyorum:

- Elçilerin İşleri 19. Bölüm, Pavlus'un Efes'te neler yaptığını çok kapsamlı bir tariflerle anlatır ve Elçilerin İşleri 20. Bölüm Pavlus'un Efes'teki ihtiyarlar ile görüşmelerinde yer alan öğretisinin ve etkinliklerinin bir özetini sunar.
- Pek çok yorumcu, Efesliler mektubu olarak bildiğimiz mektubun muhtemelen sadece Efes'teki kiliseye değil ama Pavlus'un Efes'te kaldığı dönemde kurulmuş olan Asya ilindeki (Günümüzde Türkiye) diğer kiliselere de gönderilmiş ve kiliseler arasında gezdirilen bir mektup olduğunda hemfikirdir. Eğer bu doğruysa Pavlus, daha önceden öğretmiş olduğu 'Tanrı'nın isteği'¹ öğretilerini tekrar sunmak ve özellikle de "Tanrı'nın bana bağışladığı lütfu size ulaştırmakla görevlendirildiğimi duymuşsunuzdur"² sözleriyle hitap ederken bu öğretiyi tekrar duyurmak üzere yazıyordu, hatta kendisi bunu Tanrı'nın tasarıları ile ilgili sırrın vahyi olarak tarif etmesiyle sözlerine devam ediyordu. Bazı çevirilerin bu cümleyi 'duymuşsunuzdur' yerine, 'eğer duyduysanız' olarak tercüme ettiğinin farkındayım ama Lincoln'un işaret ettiğinin gibi, 'Böylesine güçlü bir "eğer" kullanımının kuşkuyu mu,

emin bir varsayımı mı ima ettiği bağlama dayanmaktadır. Burada ikinci anlam açıktır.²³ Bir Şeyler bizi, Pavlus'un aldığı vahyin doğasını tarif etmek üzere günümüzde her kilisede öğretilmesi gereken bu mektuba çekiyor.

Böylece Efesliler ve Elçilerin İŞleri'nde yer alan iki bölüm, elçisel temelin ne olduğunu, Efes'te ve Asya ilindeki kiliselerde nasıl kurulduğunu anlamamıza yardımcı olacaktır.

Efes Kilisesi'ndeki Temeller

Efes, Asya ili için önemli bir dini, ticari ve kültürel merkezdi. Pavlus burayı daha önceki bir gezide ziyaret etmişti ama öyle görünüyor ki, o sıralarda çok öncelikli bir müjdeleme hizmetini yürütmekte karar kılmıştı.⁴ Hiç şüphe yok ki, büyücülüğün ana merkezlerinden biri olarak Efes'in önemini ve müjdeye karşı temsil ettiği meydan okumanın son derece bilincindeydi. Antik dünyanın yedi harikasından biri olan meşhur Artemis tapınağı, tarikat fahişeleri, hem büyücülüğün hem de cinsel ahlaksızlığın artmasını sağlayan etkisi ile birlikte orada yükselişeydi. Pavlus, böylesi bir kültürel geçmişe karşı duran bir kilise oluşturmak için burada daha uzun kalmanın gerekliliğini muhtemelen fark etmişti. Böylece dostlarından bazılarını, Priskila ve Akila'yı orada bırakıp seyahatlerine devam ederken daha ileri bir zamanda oraya geri dönmeyi planlıyordu. Kilise'yi başlatmanın zamanlamasının önemini bir açıdan her zaman anlamıyoruz. Pavlus daha önce Kutsal Ruh tarafından Asya ilinde müjdeyi duyurmaması konusunda engellemişti⁵ ve hatta bu ilk gezisinde bir şekilde zamanın henüz gelmediğini fark etmişti.

Daha sonraki gelişinde, öncelikle orada öğrenci olup olmadığına baktı. Yaklaşık on iki kadar kişi ile bazılarının da ailelerinden oluşan bir grup buldu. Ancak onlarla buluştuğunda, aralarında bulunan Tanrı'nın varlığını, Kutsal Ruh ile Kutsal Ruh gerçeği ışığında deneyim etmediklerini gözlemledi. Böylece Pavlus iman ettiklerinde Kutsal Ruh'u alıp almadıklarını sordu. Onlar da Kutsal Ruh hakkında hiçbir şey işitmedikleri yanıtını verdiler. Birkaç sorudan sonra Yahya'nın vaftizine göre vaftiz oldukları ortaya çıktı. Pavlus müjdeyi onlara daha doğru bir şekilde açıkladı, bunun sonucunda İsa'nın adıyla vaftiz edildiler. Daha sonra ellerini onların üzerine koymasıyla Kutsal Ruh'u alıp yeni dillerle konuşmaya ve peygamberlik etmeye başladılar.⁶

Pavlus böyle yapmakla Efes'te yakın zamanda oluşacak kilise çevresinin çekirdek grubunun belli temel gerçekleri net bir şekilde kavramış olduğundan emin olmak istiyordu. Pavlus'un amacı, kilisenin 'Ruh aracılığıyla Tanrı'nın konutu olmak üzere birlikte inşa edilen' insanlar görmektir,⁷ Pavlus o kilisenin çekirdek grubunun Kutsal Ruh'un kimliğini ve etkinliğini doktrinel olarak anlamak zorunda olduğunu ve ayrıca Tanrı'nın varlığını Kutsal Ruh aracılığıyla

güçlü bir biçimde deneyim etmesi gerektiğini anlamıştı. Kilise oluşturma stratejisi olarak, ulaşmaya çalıştığımız yerin kültürünü anlamamız yeterli olmakla kalmaz (gerçi daha sonra bu konuya değineceğim, bu gereklidir) ama aynı zamanda çekirdek grubun inşa etmeye çalıştığımız temeli eksiksiz olarak anladığından da emin olmalıyız. Birkaç yıl önce İngiltere'nin Midlands bölgesinde kiliseler kurmaya çalıştığım dönemde Pazar sabahları Bedford'taki kendi kilisemde vaaz ediyordum ve kurmaya çalıştığımız kiliselerin çekirdek gruplarını biraraya getirmeye çalışıyordum. Akşamlarımızı ise çekirdek gruplardakilerin temel değerleri anladıklarından emin olmaya çalışarak harcıyordum, bu temel değerler daha sonra çalışmalarımız geliştiğinde bu bölgenin diğer kısımlarında da yinelediğim şablondur.

Yeni bir kiliseye katılan kişiler arasında başlangıçta eğer iyi bir temel oluşturulmamışsa, kurulan kiliseye yansıyan bazı zayıflıklar olacağını fark ettim. Fark ettiğim bazı noktalar şunlardır:

- Zaten pek çok kilisenin var olduğu bir ülkede yeni bir kilise kurulduğunda, öncelikle katılım gösteren bazı kişiler önceki katıldıkları kiliseden memnun olmayan mevcut Hıristiyanlar olabilir. Genellikle bu insanlar belli bir gündem ya da 'doktrinlere tepki olarak' gelir. Yeni kilisenin temel değerlerinin başlangıçta açık bir şekilde kendilerine belirtilmesi ve özümsemesi çok önemlidir, bu şekilde karışıklık ve bölünme önlenmiş olur. Ayrıca kilisenin memnuniyetsizlik ya da anlaşmazlık gibi olumsuz düşünceler üzerine değil, kabul edilmiş olumlu değerler üzerine inşa edilmesi sağlanır.
- Ben şu anda Müslüman ülkelerde kilise kurma çalışmalarına katılıyorum ve bazen yeni iman edenleri görme telaşıyla temel konuların, o ilk yeni iman edenlerle birlikte her zaman olması gerektiği şekilde gerçekleşmediğini fark ettim (çünkü dürüst olmak gerekirse, bu tür yerlerde yeni iman edenler pek azdır). Örneğin korku konusu oldukça anlaşılır olmasına karşın güçlü bir iman topluluğu oluşturmak için yine de bu konu üzerinde durulması gerekir.
- Tüm kültürlerde o kültürle ilişkili kaleler bulunmaktadır. Daha sonra göreceğimiz gibi bu kültürel kaleler ve farklı dünya görüşleriyle ilgili sorunlaryeni kilisenin başlangıç döneminde çözülmelidir.

Küçük Asya'daki Temeller

Pavlus Efes'te ilk temelleri atar atmaz bildirisine açık olacağını düşündüğü kişilere – Yahudi havrasının üyelerine düzenli olarak öğretiş verdi. Tanrı'nın Egemenliği hakkında üç ay süren yoğun öğretişten sonra havrayı terk etmeye mecbur bırakıldı. Daha sonra Tiranus salonunda öğrencilerini yetiştirerek inanılmaz bir temel eğitim vermeye başladı. Açık bir şekilde görüldüğü üzere gerçeğin son derece güçlü bir şekilde açıklanması vardı, öyle ki insanlar sözleri duymakla kalmadı ama Asya ili boyunca duyurup pek çok kilise başlatacak kadar yetkin bir şekilde anladılar.⁸Daha önce değindiğimiz gibi Efes o bölgenin merkezi konumundaydı – insanlar tüm bölgeden Efes'e ticaret yapmak, hamamları ziyaret etmek, amfi-tiyatrosundaki oyunları izlemek, Artemis/Diana tapınağına gitmek için geliyordu. Bu kişilerin her gün orada olduğunu sanmıyorum ama çevre kasabalardan insanlar geldikçe Pavlus'un sözlerini işitip kendi köylerine gerçeği açık bir şekilde anlamış olarak dönüyorlardı. Pavlus'un bu kasabalarda da öğretmesi bekleniyordu, öyle ki buralardaki kiliseler de sağlam bir temel üzerine inşa edilsinler. Epafiras, Pavlus'u kesinlikle hem işitmiş hem de onunla güçlü bağlar kurmuş ve bundan sonra Kolose'ye giderek öğrendiği gerçekleri oradakilere de öğreten bir kişiyi benziyordu, böylece Pavlus, Koloseli imanlıların gerçeği kendisinden öğrendiklerine emin olabilecekti.⁹

Tiranus salonundaki bu tartışmaların sabah 11:00'den öğleden sonra 16:00'ya kadar sürmüş olması muhtemeldir, aslında bu saatler şekerleme saatleridir. 'Öğlen 1'de uyuyanların sesi gece 1'de uyuyanların sesinden çoktur'¹⁰sözü Efes için söylenmiştir. Yalnızca Tanrı Sözü'nü öğretmek için böylesi bir adanmışlık ve öğrenmek için böylesine bir açıklık olduğunda, 'Asya ilinde yaşayan tüm Yahudilerin ve Greklerin Rab'bin sesini işitmeleri'¹¹gibi bir ilerleme söz konusu olacaktır.

Tanrı'nın Planının Tamamını Öğretmek

Pavlus 'Tanrı'nın isteği (ya da tasarısı) olarak öğrettiği konuyu açıklar, bu aynı zamanda 'Tanrı'nın iradesi'¹² olarak da tercüme edilebilir. Bu önemli kavrama yeniden döneceğiz. Bu ifade, Elçisel doktrini öğretmenin ne anlama geldiğini açıklamaktadır ve günümüzde pek çok imanlı bu kavramı işitmemiştir. Günümüz imanlılarının, sonsuz yaşama erişebilmede Mesih'in onların günahları ve suçları için ölmesi (ne harika doğru bir gerçek!) hakkında kişisel ve genellikle özel bir mesajları vardır. Ancak bu mesaj gündelik hayatlarına etki edebilir ya da etmeyebilir ve elbette hayata dair tüm bakış açılarını – Kutsal Kitap bunu 'tövbe' olarak adlandırır – kökten bir şekilde değiştirmez. 'Tövbe'yi 'geçmiş günahlardan uzaklaşmak' gibi oldukça dar bir çerçevede tanımlama eğilim içerisindeyiz ancak Yeni Ahit Grekçesi'nde bu sözcük *metanoia* olarak geçer ve etimolojik olarak Tanrı'ya doğru yürek değişimi de dahil olmak üzere düşünüş şeklinin değişmesi anlamına gelir, bu da her şeyi köklü bir biçimde yeni bir şekilde görebilmeyi sağlayan dünya görüşü değişimine yönlendirmektedir. Geçmiş günahlardan dönmek, *metanoia*'nın bu geniş anlamının sadece bir kısmını oluşturmaktadır.

Asya ilindeki kiliselerin işittikleri sadece bir doktrin özeti ya da sistematik ilahiyat, hatta sadece bir kişisel kurtuluş mesajı ya da Mesih aracılığıyla gelen 'sağlık ve refah' mesajı değildi. Hayır, bu kiliseler bunlardan daha büyük bir hayat değişimi yaşadı. Kiliseler, 'Tanrı'nın bütün Tasarısı' olarak tercüme edilebilecek bir bildiri işitmişlerdi.

Tasarı [veya istek] adım adım ilerletilen bir amacın karara bağlanmış niyetini ifade eder. Bu sadece doğru öğretilerle ilgili bir mesele değildir, aynı zamanda ilahi niyetin bütünü, İbrahim'in çağrılmasından İsa'nın her şeyi yeniden düzenlemek üzere hakim olarak eyleme geçeceği (17:31) nihai yenilenme zamanına (3:21) kadar ilahi niyetin bütünü ile ilgilidir. Bunun için öykünün karmaşıklaştığı veya tuhaf soruların yükselmeye başladığı anlarda zaman, uygulama ve kararlılık gereklidir. Pavlus da tüm bunların hepsi için hazırды. Hiç kimse Pavlus'un verdiği mesajı dinleyicilerine iletme ya da onların memnun etmek için kesip biçti diyemez. Onun Tanrı'dan aldığı görev buydu ve o

bu göreve sadık kaldı.¹³

Diğer bir deyişle, Pavlus Efes kilisesinin, Asya ilindeki kiliselerin ve özellikle de Efes'in gelecekteki önderlerininEski Antlaşma'da vaat edilip İsa'nın yaşamı, ölümü ve dirilişiyile gerçekleşen, Mesih'in yetkisi altına girmiş her ulusun bereketlenmesi için Mesih'in kilisesinde işleyen, Tanrı'nın birlik içerisindeki yeni halkı olarak birleşen ve Tanrı'nın bilgeliğini dünyaya sergileyen Tanrı'nın tasarısının tamamını anladıklarından emin olmak istemişti.

Yeni Köklü Bir Plan

Pavlus'un Efesliler'e mektubu işte tüm bu genel tasarımı özetler ve dahası Pavlus bu tasarımın önceki kuşaklara açıklanmamış olduğundan söz eder. John Stott bu ayet ile ilgili olarak şu yorumu yapar:

Bu ifadeler Kutsal Kitap okuyucularının kafasını karıştırmıştır çünkü Eski Antlaşma, Tanrı'nın Yahudi olmayanlar için de bir amacı olduğunu açıklamıştır. Örneğin Eski Antlaşma, yeryüzünün tüm ailelerinin İbrahim'in soyu aracılığıyla bereketleneceğini vaat etmiştir; yani bu, Mesih'in ulusları kendi mirasına katması anlamına gelir; İsrail'in uluslara bir ışık olarak verilmesi anlamına gelir; ve bir gün uluslar Yeruşelim'i hac için ziyaret edecek, hatta güçlü nehirlerin akışı gibi 'oraya akacaklardır'. İsa aynı zamanda Yahudi olmayanların dahil edilmesi hakkında konuşmuş ve kendisini izleyenlere Yahudi olmayanlara da gidip onları öğrenci olarak yetiştirmeleri görevini vermiştir. Ancak ne Eski Antlaşma'nın ne de İsa'nın açıklamadığı nokta, Tanrı'nın tasarımının köklü doğasıdır, bu teokrasiye (Tanrı'nın hakimiyeti altındaki Yahudi ulusu) son verilip yeni bir uluslararası toplulukla, kilise ile değiştirilmesidir; bu kilise 'Mesih'in bedeni' olacaktır, organik bir şekilde onunla birleşmiş olacaktır; ve Yahudiler ile Yahudi olmayanlar hiçbir ayırım olmadan eşit şartlar altında Mesih'e ve onun kilisesine birleştirileceklerdir. İşte Yahudiler, Yahudi olmayanlar ve İsa arasındaki bu tam birlik, kökten bir yenilikti ve Tanrı'nın Pavlus'taki katı Yahudi kibirini alt ederek ona açıkladığı gerçektir.¹⁴

Elçisel temeli Efes'te kurmanın çok önemli bir niteliği daha vardı – Tanrı'nın gücünün 'sıradışı mucizelerle'¹⁵ ortaya çıkması, cinlerle güçlü karşılaşmalar sonucunda büyücü güçlere ve putperestliğe hizmet etmekten kitleler halinde dönerek tövbe edilmesi de bunlara dahildir; bu sonuçtan putperest tapınağındaki ticaret bile etkilenmişti. Buna daha sonraki bir bölümde döneceğiz.

Bu Temelin Anlatı Doğası

Şimdi Tanrı'nın bütün tasarısı konusuna geri dönmek istiyorum. Yeni Antlaşma'ya göre ortaya koyduğumuz gerçek temeli, bir ilahiyat analizinden ibaret değildir, aslında bir öyküdür. İnsanlar bu öyküyü bütün çerçevesiyle ele alıp kendi rollerini kavradıklarında, iyi bir temel kurmuş olurlar. Pek çok kültürün dünya görüşleri esasında sözlü anlatılara dayanır ve bir dünya görüşünü değiştirmenin tek yolu başka bir anlatı ortaya komaktır.

Tanrı'nın tasarısı bütünüyle aslında böyle bir anlatıdır ve Kutsal Yazılar gibi böylesine büyük bir anlatıyı öğretmek iyi temeller oluşturmak açısından çok önemlidir. Olgun Hıristiyanlar da yeni imanlılar da Tanrı'nın genel tasarısını, bu tasarının Mesih'te ve kilisede nasıl gerçekleştiğini ve birer birey olarak bu tasarıda ne gibi rolleri olduğunu anlamaya ihtiyaç duyarlar.

İsa'nın özellikle dirilişinden sonraki öğretme yöntemi bu açıdan bizim için açıklayıcıdır. Emmaus yolundaki dostlarına ders verirken ve o gecenin devamında Yeruşalim'deki öğrencileriyle sohbet ederken, Mesih'in acı çekmesi gerektiğini anlatmak için Kutsal Yazıları açıklamıştı. Öğrencilerine şöyle söylemişti: 'Musa'nın Yasası'nda, peygamberlerin yazılarında ve Mezmurlar'da benimle ilgili yazılmış olanların tümünün gerçekleşmesi gerekir'¹⁶ 'Musa'nın yasası, peygamberlerin yazıları ve mezmurlar' (ya da 'yazılar') İbranice Kutsal Yazılar'ın sınırlandırıldığı bölümlerdi; diğer bir deyişle, İsa onlara tüm Eski Ahit'in tamamı boyunca açıkladı, anlayabilsinler diye zihinlerini açtı ve onlara Kutsal Yazıların bir özetini sundu, yani 'Mesih acı çekecek, üçüncü gün ölümden dirilecek, tövbe ve günahlardan bağışlanma Yeruşalim'den başlamak üzere onun adında tüm uluslara duyurulacak'.¹⁷ Eğer bize sorulacak olsa, pek çoğumuzun anlatacağı Eski Antlaşma özeti en fazla bu kadar olur ancak İsa, Eski Antlaşma'nın acı çekip tekrar dirilmek üzere yeryüzüne gelmekte olan bir Mesih'ten söz ettiğinden emindir. Tüm vaatler O'nda ve O'nun aracılığıyla gerçekleşmelidir, özellikle de tüm Kutsal Yazılar boyunca tutarlı bir şekilde devam eden, Tanrı'nın yüceliğinin yeryüzünü doldurup her bir ulusun İbrahim'in soyu aracılığıyla bereketlenmesi vaadi. Müjde'nin tüm dünyada duyurulması işte bu nedenden dolayı gereklidir. Asıl öykü budur, asıl resim, Tanrı'nın tasarısının bütünü; temel bir vahiy olarak anlaşılması gereken işte budur.

Modernist düşüncenin kilise öğretisine yaptığı bir etki de zihinlerimizin, resmin bütününe görmesini sağlamaktan çok, her şeyi bölüp analiz etme eğilimine sahip olmasıdır. Bu konu ile ilgili mükemmel kitabının giriş bölümünde Vaughan Roberts, üniversitede ilahiyat eğitimini tamamladıktan sonra bir arkadaşının ona Kutsal Yazılardaki tapınak kavramını anlayıp anlamadığını sormasıyla karşı karşıya kaldığı olayı aktarır. Sonra arkadaşı ona bu konu üzerinde bir Kutsal Kitap gezisi yaptırır. Vaughan Roberts sözlerine şöyle devam eder:

Çok etkilenmiştim. Üniversitede ilahiyat eğitimimi tamamlamıştım ama bu eğitim beni Kutsal Kitap'ta yolunu bulamayan biri olarak bırakmıştı. Her bir kitabın ve metnin detaylı analizleri aklımda vardı ama hiç kimse bunların birbiriyle ilişkisini açıklamamıştı. Ancak arkadaşım Kutsal Kitap boyunca gözle görülür bir rahatlıkla ilerleyebiliyordu. Ben yön duygumdan yoksun bir haldeyken arkadaşımın elinde sanki bir harita vardı.¹⁸

Elçilerin İşlerinde Anlatısal Vaaz Etme

Elçilerin İşleri kitabındaki vaaz verme tarzını incelediğimizde, günümüz vaazlarının pek çoğunun aksine, öğretişlerin temelini Tanrı'nın Kutsal Yazılar boyunca işleyişinin bir anlatısal özeti ve bunların Mesih'te tamamlanması olduğunu görürüz. Buna göre:

- Petrus Tapınakta peygamberlerin önceden söyleyip açıkladıkları sözlerin nasıl Mesih'te gerçekleştiğini ve Tanrı'nın her şeyi yenileyeceği¹⁹ günü özetledi: tekrar anlatının ardından bir tövbeye çağrı bulunmaktadır.
- İstefan, Sanhedrin olarak da adlandırılan Yahudi Yüksel Kurulu'nun huzurundayken, İbrahim'den Süleyman'ın tapınağına kadar olan öyküyü anlatır ve Tapınağı Mesih ışığında yeniden açıklar. İnsanlar onun anlatısındaki vurguyu çok açık bir şekilde anladıklarından ötürü, bu onun taşa tutulmasına sebep olur; İstefan daha önce Tapınağa karşı sözler sarfetmekle suçlanmıştı ve şimdi düşüncesi açık bir biçimde dile getiriyordu: Tapınağın, 'elle yapılmış' bir tapınağa saygı göstermek isteyen kişilerce reddedilmiş İsa'da tamamlandığını düşünüyordu.²⁰
- Pavlus, Psidya Antakya'sında İsrail'in tarihini Mısır'dan Davut'a kadar sunmakta ve diğerleri gibi peygamberlerin sözlerinin Mesih'te gerçekleştiğine işaret etmektedir. Bu, insanların ilgilerini uyandırıp onlara tövbe daveti sunan bir anlatıydı.²¹
- Petrus Pentekost gününde Mesih'in ölüp dirileceğine ve Kutsal Ruh'un geleceğine dair Eski Ahit vaatlerinin öyküsünü anlatmıştı. Bu anlatıyı anında bir tövbeye çağrı izledi ki, bu davet hemen etki buldu.²²
- Hiçbir Yahudi geçmişi olmayanlar için bile Pavlus anlatı yöntemiyle vaaz etmiştir. Listra'nın kırsal bölgelerinde, her şeyi devam ettiren Yaratıcı bir Tanrı ile ilgili olarak bir anlatıda bulunur.²³ Putperest Atina'da 'bilinmeyen tanrı' konuşmasıyla Grek bir dünya görüşüne özgü bir anlatıda bulunur ve bu ifadeyi ölümden dirilen İsa olarak açıklar.²⁴

Anlatı tarzında vaaz verme Kutsal Kitap'a uygundur ve Tanrı'nın yolları ile amaçları konularında anlayış sağlamak için önemlidir.

Tanrı'nın tasarısının tamamını öğretirken Pavlus'un bunu yaptığına inanıyorum ve daha önceden Efesliler mektubunu ele alarak örneklediğimiz gibi bu anlatı Pavlus'un mektuplarının tümüne yansımıştır. Elçisel temel kurmak demek, insanların bu anlatıyı kavraması, Mesih'te nasıl gerçekleştiğini ve Tanrı'nın dünya için tasarılarını, ayrıca bireysel hayatlar ile kiliselerin bu büyük öykünün nasıl bir parçasını oluşturduğunu anlaması demektir. Bu anlayış olmadan gerçek bir elçisel temel oluşturmanın mümkün olduğunu düşünmüyorum.

Öyleyse insanların günümüzde anlaması gereken büyük anlatıların konularından bazıları nelerdir? Böyle pek çok konu bulabilirim ama kilise ve bireysel hayatlarda temel oluşturması bakımından gerekli bazı konular şunlardır.

Mesih Vaadi

Öncelikle Mesih ile ilgili olarak anahtar Kutsal Kitap vaatlerini anlamaya ihtiyacım var. Kutsal Kitap gelmesi gereken Kişi ile ilgili olarak pek çok vaade ve peygamberliğe yer verir, bunların arasından üç ana konu şöyle sıralanabilir:

- ‘Kadının soyu’nun²⁵ acı çekmesi ama sonunda Şeytan’a galip gelmesi konusunda Adem ve Havva’ya verilen vaat.
- Soyu aracılığıyla yeryüzünün tüm halklarının bereketleneceğine dair İbrahim’e verilen vaat.²⁶
- Soyundan bir kişinin sonsuza dek hüküm sürecek bir kral olacağına dair Davut’a verilen vaat.²⁷

Bu vaatlerin hepsi Mesih İsa’da yerine gelmiştir.

- İsa ikinci Adem’dir. Adem nasıl eski yaratılışın ilk doğanı ve yasal başı ise İsa da ‘ölüler arasından ilk doğan’²⁸ ve yeni yaratılışın başıdır. Luka, İsa’nın soyağacını çölde sınanmasından²⁹ hemen önce sunmakta ve İsa’nın soyunun Adem’e kadar izlerini sürmektedir, bunu yaparken sanki ikisi arasındaki farklılığı öne çıkarmak istemektedir. Adem’in sınanıp düştüğü ama İsa’nın sınanıp üstesinden geldiği bir farklılık... Adem’in günahının ölüm ama İsa’nın çarmıh üzerindeki acılarının yaşam verip³⁰ Şeytan’ı mağlup etmesi gibi bir farklılık.
- İsa ayrıca tüm ulusların aracılığıyla bereketleneceği İbrahim’in³¹ ‘soyu’nun mirasçısıdır. Pavlus bu konuyu Galatyalılar Mektubu’nda detaylı bir şekilde incelemektedir.
- Davut’a verilen vaatler de Mesih’te yerine gelmiştir. Şimdi Davut’un tahtı üzerinde egemenlik sürecek Kral o olmuştur. Davut’un soyu vaat edildiği gibi sadece İsrail üzerinde değil ama tüm dünya üzerinde hakim olacaktır. Luka’dan farklı olarak Matta’nın sunduğu soyağacı İsa’yı,

İbrahim oğlu ve Davut ođlu³² olarak anlatır, böylece Eski Ahit'in ana karakterlerine verilen bu büyük vaatlerin³³ gerçekleştiğini duyurmuş olur.

Ve bu vaatler orada kalmaz, çünkü biz de bu vaatleri Mesih'te miras alırız. Pavlus'un Efesliler 3 ve diğer bölümlerde savunduğu can alıcı nokta işte budur. Bizler Mesih'te artık yeni bir yaratığız.³⁴ Bizler Mesih'te İbrahim'in soyuyuz, ulusları bereketleme vaatini sürdürüyoruz.³⁵ Bizler Mesih'le birlikte egemenlik srmeye³⁶ ve onun yönetimini dünyaya getirmeye çağrılıp gökyüzünde olduğu gibi yeryüzünde de onun egemenliğinin yerine gelmesi iin³⁷ dua edenleriz. şimdi Mesih'te bulunan Yahudi olmayanlar İsrail'e verilen tüm vaatlerin ortak miraslarıdırılar.³⁸

Tapınak Vaadi

İkinci olarak Tapınak vaadini anlamamız gerekir. Tapınak, Tanrı'nın halkı arasında mesken tuttuğu yerdir. Halkı arasında bulunmak, onların övgülerini kabul edip onları varlığıyla bereketlemek her zaman Tanrı'nın tasarısı olmuştur ve Kutsal Yazılar boyunca tekrarlanan Tapınak teması bu kavramı temsil etmektedir. Bu konuyu anlamamı sağlayan *The Temple and the Church's Mission (Tapınak ve Kilise Misyonu)*³⁹ adlı harika eseri için G. K. Beale bir teşekkür borçluyum. Beale'in işaret ettiği gibi Aden Bahçesi bir tapınak gibiydi. Tanrı günün serinliğinde gelip adam ve kadınla buluştu. Bu tapınağın yeryüzünü doldurması ve varlığının her yerde tanınması Tanrı'nın tasarısıydı. Daha sonraları Musa'nın zamanında çöldeki çadır ya da buluşma çadırı, Tanrı'nın Mısır'ın köleliğinden kurtardığı halkı arasındaki varlığını temsil ediyordu. Daha sonra Süleyman'ın Tapınağı bir ulus arasında Tanrı'nın varlığının sergilenmesiydi. Tanrı'nın halkı kendisini putperestliğe kaptırdığı için Tapınak yok edildi ve sürgüne gönderildi ancak peygamberlerin özellikle Hezekiel kitabının vaatlerine göre gelecekte inanılmaz bir tapınak⁴⁰ olacak, hatta Yeşaya ve Mika'ya göre tüm uluslar oraya gelecektir.⁴¹

İsa dünyaya geldiğinde gördüğümüz gibi kendisinin tapınak olduğunu ima eden sözler söylemeye başlamıştı; yani Tanrı İsa'da insan ile buluşuyordu. Tapınak sokaklara gelmişti. Yuhanna bunu, 'Söz insan olup aramızda yaşadı' - [kelimenin tam anlamıyla çadır kurdu]⁴² ifadesiyle dile getirir. İsa, 'Bu tapınağı yıkın, üç günde yeniden kuracağım'⁴³ dediğinde, kendi bedeninin tapınağından söz ediyordu: kendisi tapınaktı. O zamana kadar insanlar günahlarının bağışlanması için Tapınağa gidiyorlardı, İsa günahları bağışladığında, Başkahinin temsilcileri ve Yeruşalim'den gelen yetkililer Tapınak tekelinin etkisini azaltmaya çalıştığını düşündüler ve elbette bu durumu daha 'teolojik' bir dille ifade edip, 'Tanrı'dan başka kim günahları bağışlayabilir?'⁴⁴ diye sordular ancak İsa'nın Tapınak'taki uygulamalarla ilgili olarak onların inançlarına meydan okuduğunu fark ettiler. Ve daha önce gördüğümüz gibi, İstefan'ın Tapınağı başlı başına güç sayıp Mesih'i reddeden sistemi haklı olarak açığa vurması onun şehit olmasına giden yolu açtı.

Tanrı'nın halkı ile buluştuğu yer artık kilisedir. Tanrı'nın Ruhu aracılığıyla

yaşadığı bir tapınağa dönüştürülmek üzere inşa ediliyoruz.

Kutsal Yazılar boyunca tapınağın yeryüzünün tamamında olacağı vaadinde bulunulmuştur. Yasa'da önceden bildirilmiş, peygamberler tarafından onaylanmış ve Mezmurlar'da sevinçle kabul edilmiş olduğu üzere 'Çünkü sular denizi nasıl dolduruyorsa, Dünya da RAB'bin yüceliğinin bilgisiyle dolacak.'⁴⁵Tanrı'nın planı O'nun konutunun her yerde bulunmasıydı. Bu nedenle her yerde kiliseler kurmalıyız öyle ki insanların içten bir şekilde Ruh'ta yaşam toplulukları oluşturup Kutsal Ruh'un varlığının sergilenmesiyle Tanrı'nın varlığı yeryüzünün tamamında ifade edilebilsin. Elçisel görev budur. Kilise kurulması için ne büyük bir vizyon! Bu, sadece kilise sayılarını artırmak değil ama yeryüzünün tamamında tapınağın ifade edildiğini görmek üzere çalışmaktır çünkü inanıyoruz ki tapınak bir gün yeryüzünü dolduracak. Elçisel görüş, Mesih'in adının duyulmadığı yerlerde Mesih'i duyurmaktır.⁴⁶Tüm bunların hepsi son büyük gün olan yeni gökyüzü ve yeni yeryüzü beklentisinde gerçekleşecek ve Tanrı'nın tapınağa ihtiyaç olmaksızın insanla olacağı yer sonunda gerçekleşecektir.⁴⁷

Egemenlik Vaadi

Kutsal Yazılar boyunca tekrar ve tekrar ortaya çıkan üçüncü büyük konu Tanrı'nın Egemenliği'dir. Aden Bahçesinde adam ve kadın Tanrı'nın temsilcileri olarak yeryüzü ile ilgilenip ona bakmak ve boyundurukları altına almak üzere atandılar. Günaha düşüş bunların hepsini berbat etti ve Şeytan'ın 'bu dünyanın prensi'⁴⁸ olarak tarif edilmesi ile sonuçlandı.

Tanrı'nın İsrail'e verdiği toprakların, Tanrı'nın Egemenliği'nin ifade edildiği yer olması bekleniyordu ve bu egemenliğin Yeşu'dan Süleyman'a kadar kısmen ortaya çıktığını söyleyebiliriz. 'Tanrı'nın Egemenliği' ifadesini anlamının bir yolu, 'Egemenliğin gelsin, gökte olduğu gibi yeryüzünde de senin isteğin olsun'⁴⁹ diyerek Tanrı'nın yüreğinin ve iradesinin ifade edilmesiyle Tanrı'nın etkin ve faal olarak hüküm sürmesi şeklinde tarif edilebilir. Yasa'daki buyruklar Tanrı'nın belli topraklarda ifade edilen adaletini, yeryüzünü dolduran görkemini önceden bildirilmesiydi. Birkaç örnek vermek gerekirse, Özgürlük Yılı ilkesi⁵⁰ insanların borçtan özgür olması için uygulanıyordu, bu şekilde ülkenin Rab'be ait olduğu gösteriliyor, ülkede yaşayanlar merhamet gösterip putperestlikten özgür bir biçimde yaşayarak Rab'bin yüreğini sergiliyorlardı; Yasa tarlanın tüm ürünlerini toplamama, kölelik ve borç hakkındaki merhametli kurallarıyla Tanrı'nın hükmedişinin bir ifadesi olarak yoksullar için koruma ve ihtiyaçlarının giderilmesini sağlıyordu. Davut, Tanrı'nın yüreğine uygun kişiye⁵¹ bir örnek olarak adalet ve doğruluk getirmekle Tanrı'nın bütün ulusa yönelik yüreğini yansıtıyordu.

Peygamberler sık sık egemenliğin gelişimini önceden söylemişlerdir. Bir kral gelecek;⁵² yoksullar için sevindirici haber getirecek,⁵³ yeryüzünü adaletle yargılayacak;⁵⁴ ve uluslar birbirleriyle savaşmayı bırakıp savaş silahlarını tarım aletlerine dönüştürürken onun esenlik dolu krallık hakimiyeti gözle görünür olarak sergilenecekti.⁵⁵

İsa geldiğinde, 'Tanrı'nın Egemenliği yaklaştı'⁵⁶ diyerek öğretisinde ve eylemlerinde bu egemenliği sergiledi: 'Eğer ben cinleri Tanrı'nın Ruhuyla kovuyorsam, Tanrı'nın Egemenliği üzerinize gelmiş demektir.'⁵⁷ Kötüye karşı

durmak, hastaları iyileştirmek, aları doyumak ve gerçeği öğretmek Tanrı'nın Egemenliği'nin Mesih İsa aracılığıyla gelişinin ifadeleridir.

Elçiler, Tanrı'nın hakimiyetini sergileyen kudretli belirtilerin eşlik ettiği Tanrı'nın egemenliğinin müjdesini duyurmakla görevlendirilmişlerdi⁵⁸ ve elçilerin misyonu her bir ulusu imandan kaynaklanan itaate kavuşturmaktı.⁵⁹ Ancak anlatının sonu bu değildir; dahası vardır. şu anda gördüklerimiz, Tanrı'nın iradesinin en sonunda gökte olduğu gibi yeryüzünde de yerine geleceği zamandır. Tanrı'nın her vaadi yeni yeryüzünde ve gökyüzünde gözle görülür bir şekilde gerçekleşmiştir.

Pavlus, 'egemenliği duyurarak'⁶⁰ aralarına katıldığı Efes'teki ihtiyarlara temel öğretisini özetler. İsa'nın Kral olduğu, bizim şu anda onun yönetimi altında olduğumuz ve bu egemenliğin değerlerini günah ve ölüm dolu bir dünyaya sergileyişimizin bildirisi Müjde'dir. Müjdeher bir yerel kilise için olduğu gibi hem kilise içerisinde hem de daha önemlisi dünyada yürütölen Hıristiyan görevleri ile yardımları için son derece önemli bir temeldir.

Kurtuluş Vaadi

Tanrı'nın öyküsünün en son ve en kapsamlı konusu kurtuluştur – Tanrı'nın kendi halkını nasıl çekip kurtardığının öyküsüdür. Eski Antlaşma boyunca sürekli işlenen resim, günahların aklanması için bir kurban sunulması gerekliliğini betimler. İbrahim, oğlunu bir kurban olarak sunmaya çağrıldı, onun gönüllü itaati yeryüzünün tüm halklarının İbrahim'in soyu aracılığıyla bereketleneceğine dair aldığı vaat için bir onay oldu.

Fısıh kuzusu, Tanrı'nın kendi halkını bir kurban aracılığıyla kurtaracağını göstermişti.⁶¹ Yasa Kitabı'nda yer alan kurban sunma ile ilgili detaylı talimatlar Tanrı'nın kutsallığını ve mükemmel bir kurbanın gerekliliğini göstermek içindi; bu şekilde Tanrı'nın günaha karşı gazabı yatıştırılabilir ve günah işleyenlere aklanma sağlamak için gerekli doğru nitelikler yerine getirilebilirdi. Peygamber Yeşaya gelmekte olan büyük Hizmetkar ile ilgili doğrudan söz etmektedir, bu kişi halkı için günahın cezası altında acı çekecekti, 'Ne var ki, RAB onun ezilmesini uygun gördü, acı çekmesini istedi.'⁶² Yine de acı aracılığıyla zafer bekleniyordu öyle ki, 'Canını suç sunusu olarak sunarsa soyundan gelenleri göreceksin ve günleri uzayacak'.⁶³ Mesih elem çekmek ve üçüncü gün dirilmek zorundaydı.

Yeşaya'da yer alan bu bölümlerin sıralaması bile Mesih aracılığıyla sonunda neler gerçekleşeceğini sergilemekteydi. Yeşaya 53'te elem çeken hizmetkarın kendi halkı uğruna ölümünün tasvir edildiğini görüyoruz ve bunun hemen sonrasında Yeşaya 54'te çadırın yerinin genişletilmesi çağrısını alıyoruz. İsrail'i çevreleyen Tanrı'nın varlığının çadırı artık yeterli gelmiyordu çünkü Mesih öldüğünden dolayı şimdi diğer uluslar da içeri girmeliydi. Sonra Yeşaya 55, susamış olan herkesin Davut'a vaat edilen sonsuz antlaşmanın iyiliğine girme davetini sunuyor.

İsa geldiğinde Vaftizci Yahya, İsrail'den işitecek kulağı olanlara onu, 'Dünyanın günahını ortadan kaldıran Tanrı kuzusu'⁶⁴ olarak tanıttı. Yuhanna'nın sevindirici haberi, İsa'nın hizmetindeki üç Fısıh bayramı etrafında şekillenir. İlkinde, beden tapınağının yok olacağını ama üçüncü gün dirileceğini

açıklamıştır.⁶⁵ İkinci Fısıh'ta, sonsuz yaşama katılmaları için bedenini yiyip kanını içmeleri gerektiğini söyleyerek izleyicilerinden bazılarını gücendirmişti.⁶⁶ Artık 'Tanrı Kuzusu' olma vaktinin geldiğini bilerek üçüncü Fısıh'ın arifesinde gururlu ve hırslı öğrencilerine hizmet etmek için giysisini çıkartıp bir kenara koydu ve kilisesi için temel oluşturacak olan yeni bir liderlik türü sergiledi.⁶⁷ Sonra Çarmıhta Fısıh Kuzusu oldu ve günahlarımıza yönelik Tanrı'nın gazabının tümü O'nun üzerine boşaltıldı. Gerçekleştirmek üzere geldiği işi tamamladı: Şeytan'ı, ölümü ve tüm güçlerini yendi. Zaferli olarak ve bir daha ölmek üzere dirildi. Tanrı'nın kutsallığını ve halkının O'ndan ayrılışını simgeleyen Tapınaktaki perde yukarıdan aşağıya yırtıldı,⁶⁸ böylece Baba'nın huzuruna ulaşabilme özgürlüğü temsil edilmiş oldu, çünkü aklanma sonsuzluklar boyunca sürecektir biçimde sağlanmıştı. İbraniler kitabının sevinçle duyurduğu gibi, boğaların ve keçilerin kanı günahı ortadan kaldıramaz⁶⁹ ancak İsrail'in Mesih'inin kusursuz kurbanının kanıyla İsrail'in günahları ve sadece İsrail'in değil tüm dünyanın günahları ortadan kaldırılmış oldu.

Büyük Resim Neden Önemlidir

Bu büyük resmi anlayabilmek, kutucuğu işaretleyip Mesih'i kabul ediyorum demekten daha fazla bir anlam ifade eder; bir toplantıda elimi kaldırmaktan, yeniden doğmanın sevinci anlamına gelen ama hayatımın geri kalanını çevremdekilerden daha farklı bir biçimde yaşayacağım demek olan bir dine üye olmaktan daha fazlasıdır. Günahlarımın bağışlanması aracılığıyla kendi hayatımın değiştirilmesi noktasında, bu büyük değişimde ben de bir katkıda bulunmalıyım, özellikle Tanrı'nın Egemenliğini dünyaya, yaşadığım ve çalıştığım yere ve gönderildiğim uluslara götürebilmeliyim

İnsanların bu büyük resmi anlaması gerekir. Büyük öykü, diğer tüm dünya görüşlerini zayıflatan Kutsal Kitap dünya görüşünün elçisel temelini oluşturur. Bunu yalnızca büyük öykü gerçekleştirebilir.

Bu kitapta yerimiz kısıtlı olduğundan, bazı öteki büyük anlatılara girmeye ve hatta halihazırda söz ettiğimiz konuları geliştirmeye bile fırsatımız yok. Christopher Wright'ın söylemiş olduğu gibi, 'Kutsal Kitap'ın tamamı bir "misyon" olgusudur. Kutsal Kitap bize Tanrı'nın görev öyküsünü açıklar, bunu Tanrı'nın halkı aracılığıyla Tanrı'nın dünyası ile ilişki kurduklarında Tanrı'nın tüm yarattıkları için yapar.'²⁰Elçiler, 'Tanrı'nın görevi' anlayışına sahip, Kutsal Kitap'ın asıl anlatısını iyi bilen ve kimliklerini, Tanrı'nın varlığıyla dolu bir şekilde ulusları bereketleyip Tanrı'nın görevini dünyaya sergileyen cemaatler olmaktan alan kiliseler kurma misyonu ile görevliydi. Reform doktrini olan *sola scriptura* – 'yalnızca Kutsal Kitap' öğretisine işaret eden Kevin Vanhoozer, '*Sola Scriptura*'nın Kutsal Kitap'ın bilgilerle dolu bir okul kitabından çoksadık ve yaratıcı etkinliği olan bir el yazması olarak gördüğünü söyler. Kutsal Kitap, Hıristiyan yolu, yaşamı, ve gerçeği için temel kaynaktır ancak Kutsal Yazılar belli öğretici gerçekler içeren bir el kitabı olmaktan daha fazlası olarak görüldüğünde bu doğrudur.'²¹

Bu temeli pratik olarak nasıl oluştururuz? Yakın bir zaman önce İngiltere'nin belli bir bölgesindeki birkaç kilise için düzenlenmiş bir Kutsal Kitap haftasonunda ders veriyordum. Bu tür toplantılarda sıklıkla yaptığım gibi ilk

bölümü Kutsal Kitap'ın ana temalarını özetleyerek, ikinci bölümü ise bu büyük temaların nasıl Mesih'te yerine geldiğini ve artık bu temaların kilisesi tarafından, yani Mesih'te ne isek tüm kimliğimizin bulunduğu yer tarafından miras alındığını göstererek öğrettim. Daha sonra benim yaşlarımda (altmışların başlarında) biri gözyaşları içerisinde yanıma gelerek şöyle dedi: 'Bu anlattıklarınızı yazmalısınız.' Bu seviyede benzeri bir kişisel esini daha önce sadece sevgili dostum Terry Virgo'nun lütuf üzerine verdiği vaazı dinlerken yaşadığını söyledi. Uzun yıllardır Hıristiyan olmasına karşın, Tanrı'nın bu dünyadaki işlerinin büyük öyküsü üzerine verdiğim mesajım, daha önce hiç göremediği bir şekilde Tanrı'nın tasarısının tamamı ile ilgili bir aydınlanma sağlamıştı.

Her zaman sıklıkla yaptığım gibi o haftasonu da vaaz verdim. Daha olgun Hıristiyanlara, daha yeni imanlılara, diğer kültürlerde kiliseler oluşturmak üzere hazırlananlara vaaz ederim. Okuduğunuz bu bölümü yazmadan kısa bir zaman önce eski Sovyetler Birliği halklarının temsilcilerinden oluşan bir gruba, Müslüman bir çevrede müjdenin nasıl duyurululabileceği ve kiliseler oluşturulabileceği üzerine bir dizi seminer veriyordum. Bu programı hazırlarken semineri düzenleyen kişilerden biri 'Büyük Resim' hakkında bir öğretili dahil etmemiş olduğumu fark etti. 'Neden bu konuyu çıkarttın?' diyerek sordu. Gelecek olan katılımcıların zaten benim bu konuda bir öğretilimi işitmiş olduğuna emin olduğumu söyledim. 'Daha önce işitmiş olmaları önemli değil' dedi. 'Artık "Büyük Resim" üzerine sunduğunuz malzemeleri öğretmeden misyon hakkında öğretili veremezsiniz.' Bu malzemeleri her ne kadar bir kez daha tekrarlamış olduğum için biraz utansam da bence bu görevlinin sözleri akıllıcaydı. "Büyük Resim" gerekli bir temeldir.

Müslüman bir geçmişten gelen yeni imanlılarla zaman geçirmeyi ve o büyük öyküyü onlara anlatmayı özellikle severim. Bir Cumartesi Türkiye'de yeni imanlı sayılabilecek kişiler arasında bunu yaptığımı hatırlıyorum. Çok hoşuma gitti, onlar için de öyle! Onları geliştiren bir öyküdür bu. Müslüman bir geçmişten gelen imanlılar için özellikle önemlidir çünkü Müslümanlıkta da öyküler vardır. Elbette Muhammed için son ve en önemli peygamber olarak saygı göstermelerine karşın Eski Ahit peygamberlerini ve *İsa Mesih*'i de kabul ederler. Müslüman geçmişten gelen bir imanlıya, önceki peygamberlerin bildirdiği sözlerin *İsa Mesih*'te gerçekleştiğini sergileyen büyük öyküyü anlamak kadar imanda geliştiren başka bir şey yoktur. İslami öğretinin yaptığı gibi, bir peygamberin böyle bir durumda kalması kabul edilemeyeceğine göre

İsa'nın çarmıhta ölmüş olamayacağı gibi ifadelerle bu bildiriye reddeden kişiler için kurban ve aklanma öğretilerinin anlatımı, İsa'nın yaptığı büyük fedakarlığı anlamaları için bir hazırlık işlevi görür. Böylece büyük resmi bir anlatı şeklinde öğretmek ve yukarıda anahatları sunulan noktaların kapsanması, Müslüman dünyagörüşünü Kutsal Kitap dünyagörüşü ile değiştirmelerine yardımcı olmak açısından önemli bir yoldur.

Tarihsel Kutsal Kitap öykülemesinin sözlü kültürlerde kilisenin elçisel görevi için gerekli olduğunu öğrendik. Benim öğretiğim artık daha anlatı biçimine değişti. Sıklıkla Kutsal Kitap'tan öyküler anlatırım ve bunu yapmakla bu olayların büyük öyküde nasıl yerli yerine oturduğunu gösteririm. İsa'nın benzetmelerinin pek çoğu kendi içinde ve başlı başına harika öğretiler olmakla kalmaz ama aynı zamanda bu büyük anlatıda yerli yerini bulur. Pavlus'un mektupları Eski Ahit'e pek çok gönderme yaparak arka plandaki söz konusu anlatının, o dönemde yaşayan kişiler tarafından zaten anlaşıldığını varsayar. Arka plandaki öyküyü anlamaksızın Pavlus'un öğretilerindeki pek çok konuyu tam olarak kavrayabilmek zordur. Böylece mektuplar üzerinde vaaz verirken, hem Yeni Ahit kilise kurma ve karşılaştıkları sorunlar bağlamında hem de konuya uygun Eski Ahit öyküleri ile Mesih'te ve kilisede gerçekleştirmeleri açısından arka plandaki anlatıyı ortaya çıkarırım. Benim için bu, son birkaç yıldır giriştiğim tamamen yeni bir öğretim şekli oldu.

Mesih, tapınak, egemenlik ve günahattan kurtuluş, gerçekten Hıristiyanlığa ve Kutsal Kitap'a uygun bir dünya görüşü edindiğimiz ve her bir yerel kilise ile her bir bireyin kendi çağrısını ve görevini keşfettiği 'Büyük Resim' olan Tanrı'nın dünya üzerindeki yollarının ve amaçlarının öğretildiği büyük öykünün temel noktalarını içerir. Özde bir elçisel temelin tüm bu anafikirleri değerlendirip kiliselere bir tohum gibi ektiğine inanıyorum, öyle ki bu anafikirler sadece anlaşılacakla kalsın ama uygulansın. Bunu bir sonraki bölümde daha detaylı bir şekilde ele alacağız.

2. MESİH VE MESİH'TE KİM OLDUĞUMUZ

Sonraki iki bölümde elçisel temelin yerel kiliselerde pratik olarak nasıl atıldığına ve nelerden oluştuğuna bakmaya devam etmek istiyorum. Elçilerin öğrettiği 'büyük anlatıya' zaten baktık; yine de yerel kilise yaşamının gerekli temelini parçası olarak Pavlus'un öğrettiği bazı öz değerler bulunmaktadır.

Böylesi bir temel oluşturmak bilinçli ve planlıdır ve temeli oluşturanlar yerel kilisede ne zaman kurulduğunu bilirler. Bu, yerel kilisenin mükemmel ya da olgun olduğu ya da her bir üyenin öğretilen her şeyi anladığı anlamına gelmez; her halükarda sağlıklı bir kiliseye henüz asıl öğretişi işitmemiş kişiler her yeni gün katılabilir. Bunların hiçbiri kilisenin otomatik olarak bu öz değerlere sadık kalmakta başarı göstereceği anlamına gelmez. Ancak kiliseler bu öz değerlerden uzaklaştığı zaman, Pavlus'un Galatya kiliselerine hitap ettiği gibi önceden kurulmuş gerçek temel ve elçiler ile hizmet ettikleri kiliseler arasında var olan güçlü, içten ilişkiler söz konusu olduğunda tekrar bu öz değerlere dönebilirler.

Valery Seleznev ile birlikte güney Rusya'da seyahat ettiğim zaman, bu seyahat sırasında aynı öğretişi benden tekrar ve tekrar işitmenin ne kadar sıkıcı olabileceğine işaret etmiştim. Bu öğretişi tekrar etmemin sebebi, yerel kiliselerin birlikte ortak yaşamını karakterize etmek amacıyla bir temel öz değerler listesini sistematik olarak öğretmemden kaynaklanır. Mesih'te kişisel inancın temellerini ve birey olarak Tanrı'da nasıl yürüyeceğimizi öğretmiyordum, bunlar zaten başkaları tarafından yapılmaktaydı. Amacım kilise yaşamı için aşağıdaki değerleri sistematik olarak işlemekti:

- Tanrı'nın halkı olarak kilise – Tanrı'nın lütfu aracılığıyla Mesih'te kim olduğumuzu anlamak.
- Bir aile olarak kilise – birbirimizle sevgi dolu ilişkimizi ifade etmek.
- Tanrı'ya adanmış bir halk olarak kilise – birlikte tapınma ve birlikte dua aracılığıyla bunu ifade etmek.
- Ruh'la dolu bir topluluk olarak kilise – Tanrı'nın varlığını ve Kutsal Ruh'un aramağanlarını birlikte deneyim etmek.

- Kutsal Ruh tarafından meshedilip atanan bir ihtiyarlar/pastörler takımı tarafından yönetilen kilise.
- Yerel, bölgesel ve uluslararası olarak insanlara ulaşan bir görev topluluğu olaeak kilise
- Tanrı'nın egemenliğinin aracısı olarak kilise – bunu dünyada tanrısal bir yolla yaşayan bireyler ve aileler aracılığıyla ve içinde yaşadıkları topluma kilise topluluğu olarak hizmet aracılığıyla ifade etmek.
- Acı çeken bir topluluk olarak kilise – karşılığın ve acının bu dünyada İsa Mesih'i izleme sonucu ortaya çıktığını anlamak.

Bu listenin kapsamlı ya da tamamlanmış bir liste olduğunu iddia etmiyorum ama nasıl çalıştığımı gösteriyor. Sonraki iki bölümde bu temel değerlere ve nasıl öğretilmeleri gerektiğine bakacağız. Doğruyu söylemek gerekirse Rus arkadaşım öğretişlerin sıkıcı olmadığını aksine kendi hizmeti için değerli bir eğitim olduğunu söyledi – Pavlus'un sözleri için iyi bir örnek, 'Size aynı şeyleri yazmak bana usanç vermez; hem bu sizin için bir güvencedir.'²²

‘Mesih’te Olma Temeli

Pavlus, Korint kilisesinin kuruluşundaki temelini hatırlatırken, ‘Çünkü hiç kimse atılan temelden, yani İsa Mesih’ten başka bir temel atamaz’⁷³der. Pavlus, her bir yerel kilisenin temelini Mesih’in kendisi olduğu ve özünde Yeni Antlaşma öğretisi üzerine inşa edilmiş bir kilise için başka bir temel mümkün olamayacağını ortaya koyar. ‘İsa Mesih temeli’ ifadesi ile Pavlus ne anlatmak istemektedir? Yeni Antlaşma, tüm vaatlerin Mesih’te yerine geldiğini ve eğer Mesih’teysek bizim de bu vaatleri miras alacağımızı gösterir. Aslında Pavlus temel mesajını hatırlatmak için kiliselere yazarken ‘Mesih’te ifadesini çok sık kullanır ve Roma’daki kiliseye temel doktrinlerini açıklarken İsa’ya iman eden kişiyi artık ‘Adem’de değil, ‘Mesih’te olan kişi olarak tarif eder.

Romalılara, Galatyalılara ve Efeslilere yazılan mektupların hepsi Pavlus’un temel öğretisinin özeti olarak görülebilir ve bu mektupların tamamı bu doktrinel anlayışa vurgu yapar. Bu anlayış elçisel temeldir. Böylece Pavlus, Romalıların başında olduğu gibi mektubun sonunda da yazma nedenini açıklarken şöyle der: ‘Yine de Tanrı’nın bana bağışladığı lütufla bazı noktaları yeniden anımsatmak için size yazma cesaretini gösterdim. Ben Tanrı’nın lütfuyla uluslar yararına Mesih İsa’nın hizmetkarı oldum.’⁷⁴Diğer bir deyişle, elçisel olarak sorumlu olduğu Yahudi olmayan kiliselerde oluşturduğu temel, Romalılara yazdığı mektubun ilk bölümlerinde ‘cesaretle yazdığı’ metinlerde ifade edilmişti. Sanırım bu, Pavlus’un kiliselerin ve kiliselerdeki bireyler olarak imanlıların *Tanrı’nın lütfu aracılığıyla Mesih’te kim olduklarını anlasınlar* kaygısı olarak özetlenebilir. Çünkü bu bölümün içeriğini ve bu konuyla ilgili öğrettiklerimin hepsini, bana bunları anlamama ilk yardımcı olan Terry Virgo’nun öğretilerine ve bıraktığı örneğe borçluyum. Konu ile ilgili daha detaylı inceleme için onun *God’s Lavish Grace (Tanrı’nın Bol Lütfu)*⁷⁵ adlı eserini okuyabilirsiniz.

Adem'de ya da Mesih'te

Romalılara mektubun ilk bölümlerinde Pavlus, 'Adem'de olmak ile 'Mesih'te olmayı karşılaştırır. Yeryüzündeki herkes bu iki kategoriden birisine dahildir: ya 'Adem'dedir, çünkü insan soyunun yasal başı Adem'dir ya da 'Mesih'tedir, çünkü Mesih ikinci Adem olarak her şeyi düzeltmek ve yeni bir yaratılış başlatmak üzere gelmiştir. Yeni yaratılışın halkı olan kilisenin başı Mesih'tir.

Romalılara göre Adem'deki hayat üzerinde üç ilke hüküm sürmektedir. Buna göre ölüm hüküm sürmektedir⁷⁶, günah hüküm sürmektedir⁷⁷ ve Yasa hüküm sürmektedir veya 'yasa altındayız' diyebiliriz.⁷⁸

Mesih'te bulunanlar için geçerli olan ilkeye göre, 'Rabbimiz İsa Mesih sayesinde sonsuz yaşama kavuşmak üzere doğruluk aracılığıyla lütuf hüküm sürmektedir'.⁷⁹ İsa'da olan bir imanlının yaşamında hükmeden en temel ilke, Tanrı'nın lütfudur. Lütuf altındayız, bu şu anlama gelir, öncelikle artık günah altında değiliz. Pavlus Romalılar 6'da Mesih'in doğruluğunun bize verildiğini ve Mesih'te günahın gücünden özgür kılındığımızı açıklar. Ne denli görkemli olsa da sadece günahlarımız bağışlanmakla kalmamış ama aynı zamanda günahın üzerimizdeki hükmü artık tamamen yok edilmiştir. Günaha ve günahın gücüne öldük (geçmiş zaman).

İkinci olarak ölümün gücünden özgür kılındık, 'Tanrı'nın bol lütfunu ve aklanma bağışını alanların bir tek adam, yani İsa Mesih sayesinde yaşamda egemenlik sürecekleri çok daha kesindir.'⁸⁰ Bir imanlı için fiziksel ölüm bile yolun sonu değildir çünkü Pavlus'un 'çok daha iyi'⁸¹ olarak tarif ettiği ölüm zamanıyla veda ettiğimizde sadece Mesih'in varlığına geçmiş olmakla kalmayız ama ölümün dikenini ve zaferini kaybetmiş olarak görüneceği yeni gök ve yeni yeryüzünde diriliş bedenlerimize de kavuşmuş oluruz.

Son olarak Pavlus artık yasa altında olmadığımızı açıklar. Romalılar 7'de Yasa'yı daha önce üzerimizde yetki sahibi olan bir kocaya benzetir ama

Mesih'le birlikte öldüğümüz için bu eski kocanın yetkisine de öldük ve artık Tanrı'nın lütfu aracılığıyla Mesih'te diriyiz.

Böylece Pavlus'a göre, insanlar 'Mesih'te olduğunda ortaya çıkan köklü değişimi anlamak gerekli bir temeldir. Ölümünden yaşama kavuşturuldular; bir zamanlar günahları içerisinde ölüydüler ama artık diriltildiler. Şimdi hayatlarına yön veren yeni bir ilke söz konusudur. Yasa'nın bizden haklı olarak talep ettiği her şey, Mesih'te olan ve Kutsal Ruh'un gücüyle yürüyenler için yerine getirildi.⁸² 'Mesih İsa'da olanlar için artık hiçbir mahkumiyet yoktur.'⁸³

Lütuf Altında Yaşamak

Bu gerçeklerin temel bir parçası olarak öğretilmesi gereklidir çünkü pek çok imanlı pratik olarak lütufta yaşamamaktadır. Hıristiyanların çoğu Mesih'in çarmıhtaki işi ve bu işin imanla kabul edilmesi aracılığıyla lütufla kurtulduğunun farkındadır ama pek çoğu yaşamlarını sanki hala Yasa altındaymış gibi yaşamakta, kendi çabalarıyla kutsallığa erişemeye ya da Tanrı'nın lütfunu kazanmaya çalışmaktadır. Bu gayret, yasacılığın çeşitli şekilleriyle karşımıza çıkmaktadır:

- Pek çok Hıristiyan lütuftan çok suçlulukla motive olmaktadır.
- 'Galip gelmek' üstün bir gayret gerektiren bir mücadele haline gelir ama genellikle başasızlıktan başka bir şey bırakmaz – Nasıl bir imanlı hayatı sürmek gerektiğiyle ilgili sunulan Hıristiyan kılavuz kitapların böylesine rağbet görmesi bundandır.
- Tanrı'nın bağışladığına inanmalarına karşın pek çok Hıristiyan, geçmişteki günahlarının ya da şu anki yetersizliklerinin üstesinden kendi gayretleriyle gelemedikleri için mahkumiyet altında yaşar.
- Birbirlerini kabul etme eksikliği vardır. Pavlus her bir kişiye sadece Mesih'te kim olduklarını bilmeleri için yazmıyor ama kilisenin bir birlik içerisinde Mesih'te kim olduğunu bilmesi ve böylece birbirlerini kabul etmeleri için yazıyor. Pavlus'un Romalılar'daki lütufla ilgili öğretisinin tamamı 'Mesih sizi kabul ettiği gibi siz de birbirinizi kabul edin'⁸⁴ sözüyle zirve noktasına ulaşır.
- Pek çok Hıristiyan Tanrı tarafından sevilen, Tanrı'nın benzeyişinde yaratılmış ve bu benzeyiş yeniden kazanmaları için Mesih sayesinde kurtarılmış bireyler olarak kişisel değerlerini anlamada eksiktirler. Böylesi kendileriyle ilgili olarak yararsız, Tanrı'nın varlığına uymayan ve ne yaparlarsa yapsınlar ümitsiz olduklarına inanmışlardır.

Tüm bunların hepsi Tanrı'nın lütfu aracılığıyla Mesih'te kim olduklarını anlamamış bulunmalarından kaynaklanır. Yasacılık tanrısal yaşamlar

sürmemize yardımcı olmaz. Scilla ve ben son derece uç bir yasacı mezhepte büyüdük, burada ‘dünya’ ile en az bağlantıyı kurmamıza izin veriliyordu. Müzik kayıtları dinlememiz, televizyon izlememiz, radyo dinlememiz, ve hatta mezhepten olmayan biri ile yemek yememiz bile yasaktı. Ancak bu kurallar günahı yenmeme yardımcı olmadı; ne üzücüdür ki bu mezhebin önderleri arasında cinsel günahlara kapılanların örneği çoktur. Ancak zayıf takibi ve kutsal Kitap’a dayanmaya doğası ile yasacılık, kutsal olmaya çalışıp bunu başaramıyor gibi görünen pek çok Hıristiyan için ortak konum gibi görünmektedir. Tim Chester’in sözleri çok açıklayıcıdır:

Hepimizin bir dizi kurallara göre yaşamayı isteme gibi güçlü bir eğilimimiz vardır – buna ‘yasacılık’ diyoruz. Hayat tarzı konularıyla ilgili olarak bir öğrenci topluluğuna konuşuyordum. Çok açık sorular yönelttiler: ‘Hangi arabayı satın alabilirim? Birikimlerimle ne yapmalıyım? Giyim harcamalarım ne kadar olmalı?’ Bir liste ya da kural arıyorlardı. Her bir durum için böyle bir liste ortaya çıkarabilsek bile işe yaramayacaktır.

Yasacılık iki sebepten dolayı çekici gelir. Birincisi, kutsallığı yönetilebilir kılar. Tamamen Tanrı’ya adanmış bir yürek gerçekten zor iştir ama on kurallık bir liste mümkün olabilir. İsa’ya ‘Komşum kim?’ sorusunu yönelten yasa uzmanının motivasyonu buydu. ‘Komşularımızı sevmek’ kutucuğuna bir işaret koyarak kendisini haklı çıkarmak istedi. Ancak İsa’nın İyi Samiriyeli öyküsü onun bütün düşünce sistemini yıktı. İkincisi, yasacılık kutsallığı bizim hanemize yazılan bir başarı sayısı kılar. Yasacı bir kişi, ‘Evet, lütufla kurtuldum ama belli davranış kurallarını yerine getirip ruhsal ilkeleri uyguladığım için bugünkü tanrısal kişi olabildim’ der. Bunun yan ürünlerinden biri kendini diğer insanlarla kıyaslamaktır. Diğer insanlardan daha kutsal olup olmadığımızı kontrol ederken bizim kadar iyi görünmeyenlere yukarıdan bakarız.⁸⁵

Lütuf Öyküleri

Öyleyse Tanrı'nın lütfu aracılığıyla Mesih'te kim olduğumuzu nasıl bir temel üzerine yerleştirebiliriz? Bu temel ilkeleri yeni kurulmakta ve müjdeyle yeni tanışmış insanlardan oluşan bir kiliseye ya da daha farklı bir temel üzerine inşa edilmiş mevcut kiliselere ve Hıristiyanlara öğretirken, dinleyicilerimin ihtiyaçlarını veya çeşitli öğrenme tarzlarını karşılamak üzere konuya çeşitli şekillerde yaklaşırım. Genellikle müjde kitaplarından Tanrı'nın lütfunu örneklendiren bir öykü anlatarak başlarım. İsa'nın işleri ve benzetmeleri zihinlerimizde yer alan Tanrı'nın lütfu anlayışıyla ilgili boşluğu doldurur. 'Yasa Musa aracılığıyla verildi; lütuf ve gerçek İsa Mesih aracılığıyla geldi.'⁸⁶Böylece bu pek çok öyküden birini seçip mümkün olduğunca renkli ve kültürel geçmişi ortaya çıkartarak anlatacağım. Örneğin, sıklıkla Ferisi Simun'un evindeki kadının⁸⁷öyküsünü, kaybolan oğulun öyküsünü⁸⁸ anlatırım, kör Bartimay ile temsil edilen hem baskı altındakilerle dışlanmış kişilere yönelik hem de Zakkay⁸⁹ ile temsil edilen baskı kuranlara yönelik İsa'nın lütfunun Eriha kentinde hayran bırakan sergilenişini öykülendiririm. Bazen İsa'yı inkarından sonrasında Petrus'un yenilenmesinin öyküsünü ele alırım.⁹⁰Bu öykülerin arka planını bilmek özellikle önemlidir, arka olmadığı takdirde Tanrı'nın lütfunun harikulade karakterini tam olarak övemeyiz. Bu öykülerin kültürel geçmişi sunan bir çok kitap vardır.⁹¹

Öyküyü anlattıktan sonra Pavlus'un Romalılar kitabındaki öğretisine bakarak aynı geçmişi sistematik ve örnekleyen bir şekilde anlatırım. Pavlus'un 'Adem'de ya da 'Mesih'te olmak öğretisinin arka planını açıklarım, sonra katılımcıları iki gruba ayırıp odanın bir tarafını 'Adem'de olanlar ve öteki tarafını 'Mesih'te olanlar olarak bölerim. 'Adem'de olanlar 'günah, ölüm ve Yasa' altındadır; Mesih'te olanlar 'lütuf altındadır'. Sonra müjdeyi işitip ona karşılık veren bir imanlı olmanın ne demek olduğunu uygularız. Kutsal Kitap bunu Adem'den alınıp Mesih'e verilmek olarak tarif eder; İsa'ya iman ettiğimizde Mesih'te ölmüş olduğumuz söylenir. Geçmiş zaman ile verilen sözcükleri vurgularım: Mesih'le *öldük*, vaftiz aracılığıyla Mesih'le *gömüldük*, sonra Mesih'te *dirildik*. Odanın 'Adem'de olanlar tarafından bir kişiyi seçerim, Mesih'le ölme, vaftizde gömülme ve dirilme sürecini birlikte eyleme dönüştürürüz, sonra o kişiyi odanın 'Mesih'te olanlar tarafında oturturum. Bunu günahın gücünden özgür olmaya uygularım. Mesih'le birlikte günaha öldüğümüze göre, artık günahın yetkisi altında değiliz, günahın kölesi değiliz.

Bunun yerine artık lütfun nasıl hüküm sürdüğünü gösteririm çünkü artık Mesih'te olduğumdan dolayı asla günahın yargısı altında mahkum olmayayım. İsa'nın ölümü bugüne kadar işlediğim ve işleyeceğim tüm günahları örter. Yapacağım hiçbir şey Tanrı'nın beni daha fazla ya da az sevmesini sağlayamaz veya beni kabul edişini değiştiremez. Ölçü ne kadar yüksekse lütuf o kadar büyüktür; o günahın üstesinde gelmek bizi ne kadar çaresiz kılıyorsa, beni bağışlayıp özgür kılan lütuf o kadar güçlüdür.

Yasa'dan Özgürlük

Sonra odanın 'Adem'dekiler tarafından bir kişi seçip günahın gücü altında öldüklerini ve 'yaşamda nasıl hüküm' süreceklerini gösteririm. Gerçek yaşamı Tanrı'nın bol lütfu ve karşılıksız doğruluk armağanını kabul etmekle bilirler.⁹²Bu, Mesih'le birlikte egemenlik süreceğimiz zamanda gerçekleşecektir ama doğruluğu karşılıksız bir armağan olarak kabul ettiğimiz şu an için de sevinç getirir. Sonra Yasa'nın yektisini temel alan bir tiyatro sergileriz. Yasa, Romalılar 7'de bir koca olarak tasvir edilir, buna göre:

- her zaman haklıdır
- hiçbir zaman tatmin olmaz – onu memnun etmek için yapabileceğimiz hiçbir şey yeterli değildir
- bizi her zaman suçlar
- bizi her zaman yargılar
- bize yardım etmek için parmağını bile hareket ettirmez.

Bu talepkar ve sevimsiz koca gibi Yasa da günahla mücadelemizde bize yardımcı olamaz. Günahı alt etmemizde bize yardım edemez.

Bu durumu tiyatro ile sergilerken her zaman çok eğleniriz. Bir kocanın eve, eşinin yanına geldiğini hayal ederiz. Bu hiç bir işte eşine yardımcı olmayan, baskıcı bir kocanın genel bir kural olduğu kültürlerde özellikle eğlenceli olur. Eve, eşinin güzel bir akşam yemeği hazırladığı eve geldiğini hayal ederiz – evin her yeri bu yemeğin kokusuyla dolmuştur. Kadın evi temizlemiştir, evdeki her şey düzenli ve pırıl pırıldır. Ayrıca kocasının terliklerini de sobanın yanında ısıtmış sonra da eve girerken giymesi için evin girişine koymuştur. Her şey Bay Yasa'nın gelişi için hazırdır.

Ancak evden içeri girerken harika yemeğin kokusunu fark etmez. Evin ne denli temiz olduğunu ve hatta terliklerinin ısıtılmış olduğunu bile fark etmez. Derhal evde bir toz ya da kir zerreciği aramaya koyulur. Bunu öğrettiğim hiçbir binada (temizliği yapanlara üzülererek bildiririm ki!) küçük bir toz zerreciği bulmakta zorlanmadık. Sonra topluluğa parmağımdaki tozu gösteririm ve Yasa'nın tam da bunu yaptığını açıklarım. Yasa hiçbir zaman doyuma ulaşmaz ve her zaman bir yanlış bulabilir. Onun övgüsünü kazanıp taleplerini yerine getirmek söz konusu olduğunda yapabileceğimiz hiçbir şey yeterli olamaz.

Daha sonra bu kocanın diğer bazı niteliklerini daha incelerim:

- Her şeyde güçlüdür – hiçbir zaman yaşam veremez
- Ne yazık ki asla ölmeyecek!

Daha sonra şunu anlatırım: Yasa her ne kadar yok olmasa da biz Mesih'in ölümü aracılığıyla Yasa'ya öldük ve ölüm bir kadını kocasının yetkisi altında olmaktan kurtardığı gibi Mesih'te Yasa'ya ölen bizler de artık Yasa'nın yetkisi altında değiliz. Yine de daha önce üzerinde durduğumuz gibi, Kutsal Ruh'un gücü aracılığıyla yaşadığımızda, Yasa'nın haklı koşulları bizde yerine gelir.

Önemli Yanıtlar

Romalılar mektubuna göre Mesih'te olmanın anlamını üzerine çalışırken toplulukları böylesine tiyatral bir eğlenceye dahil ettiğim sırada hem izleyicilerden hem de oyunda görev alanlardan bazı kayda değer yanıtlar elde ettim. Bir kaç kez insanlar, birden kilisenin 'Adem'de olanlar' tarafındaki yerinden ayrılıp 'Mesih'te olanlar' tarafına geçti. Rusya'daki Kuzey Kafkasya'ya ilk ziyaretimde 'Adem'de olanlar' tarafından 'Mesih'te olanlar' tarafına geçen kişilere örnek olarak Ermeni bir pastör Arsen'i kullandım. Birkaç yıl sonra onun bu örnekte yer almasının yaşamını ve hizmetini tamamen değiştirdiğini öğrendim. Daha önce Tanrı'nın lütfü öğretisini gerçek anlamıyla anlamamıştı ama örnekte canlı bir yardımcı olarak yer alması onun yüreğine bir vahiy gibi konuştu. O zamandan beri bulunduğu bölgedeki kiliseler arasında lütfun büyük bir öğretmeni oldu.

Başka bir seyahatim sırasında Müslüman çoğunluğu olan bir ülkede, günaha ölmeyi, vaftizde suya gömülerek Mesih'le birlikte dirilmeyi örneklerle anlatıyordum. Örnekte kullandığım kişi genç bir hizmetkar bayandı, paedovaftizci bir geçmişten geliyordu (yani, bebek vaftizine inanıyordu ama tövbe ile iman edenlerin vaftizine inanmıyordu). Mesih'le birlikte ölüp vaftizde gömülmeyi sergilediği rolünü yerine getirirken, birden yeni iman eden birinin vaftizi ile ilgili bir esin aldı ve ertesi gün imanlı olarak vaftiz oldu, kendisiyle birlikte vaftiz olanlar arasında müjdeyi paylaştığı Müslümanlık'tan iman eden kişiler de vardı.

Günahı alt etmemizi mümkün kılan lütuftur. 'Çünkü Tanrı'nın bütün insanlara kurtuluş sağlayan lütfü ortaya çıkmıştır. Bu lütuf, tanrısızlığı ve dünyasal arzuları reddedip şimdiki çağda sağduyulu, doğru, Tanrı yoluna yaraşır bir yaşam sürebilmemiz için bizi eğitiyor.'⁹³Kendi yaşadıklarımından da paylaştığım gibi, lütuf günahla mücadele etme konusunda yasacılıktan daha güçlüdür.

Tanrı'nın lütfü aracılığıyla Mesih'te kim olduğumuz temelini kiliselerde sağlam bir şekilde kurulduğundan emin olmak çok önemlidir. Ne zaman elçisel temeller konusu üzerinde paylaşısam, bana ayrılan zamanın en az yüzde ellisini

bu ilk nokta üzerinde harcarım, bu konu bireysel hayatlarımızda, önderlik motivasyonlarımızda ve ortak kilise yaşamımızda bize güçlü bir biçimde yardımcı olur.

Pratik Uygulama Örnekleri

Birey olarak Hıristiyan yaşamımız söz konusu olduğunda lütfun pek çok farklı uygulaması vardır:

- Dünyada hor görülenler, herkes için geçerli olan aynı temele gelebilir.⁹⁴
- Tanrı'yı ya da birbirimizi etkilemek için çabalamayı bırakırız. Ferisi Simun'un evindeki kadın İsa için olan sevgisini ifade etmekte tereddüt etmedi, bunu öyle bir şekilde yaptı ki çevredekiler şok geçirdiler çünkü Simun'u veya herhangi başka bir kişiyi değil ama Tanrı'yı hoşnut etmek için yaşıyordu, onun bu cömert sevgisi çok olan günahlarının bağışlandığını gösteriyordu.⁹⁵ Bu kadın, hak ettiğimiz için değil sadece ve sadece Tanrı bizi sevdiği için O'nun tarafından kabul edildiğimizi sergileyen bir örnektir. Böylece başkaları tarafından kabul edilmişiz, çok etkileyici bir gösteri sunmamıza değil, Tanrı'nın bizi kabul edişi temeline dayanır!
- Güvenliğim ne kadar iyi şeyler yaptığım ile ilgili olmaktan çıkar, artık ne kadar çok bağışlandığım ile ilgilidir.
- Lütuf, ihtiyacımız olan her şeyin Tanrı tarafından sağlanması gücüdür. Bazen uyanış olarak adlandırdığımız şey, Elçilerin İşleri kitabında 'büyük lütuf hepsinin üzerindeydi'⁹⁶ şeklinde tarif edilir.
- Mesih'in lütfunu anlamaktan doğan Mesih'e adanmışlık, hem bireysel hem topluluk olarak derin ve candan bir şekilde tapınmamızı sağlar. İyi bir tapınma zamanı geçirmemiz 'uğraşıp didinmemizden' dolayı değildir. Çok sevmemizin nedeni çok bağışlanmış olmamızdır.

Lütuf Ortamı

Lütuf ayrıca ortak kilise yaşamımızı etkiler. Kilise önderleri bir lütuf ortamı içerisinde yönetmelidir ve eğer kilise lütuf temeli üzerine inşa edilmişse bunu gerçekleştirebilirler. Tanrı'nın bize verdiği görevi vizyon sahibi ve derin bir arzu ile yerine getirmek isteyen önderler olarak insanları şu konulara yönlendirmek isteriz:

- daha fazla dua etmeye
- daha etkili müjdelemeye
- ruhta ve gerçekte tapınmaya
- kilise içerisinde birbirimize hizmet edip sorumluluk almaya
- günaha düşmekten kaçınmaya

İnsanları bu şeyleri yapmak için motive etmenin farklı yolları vardır. Bazen heyecanladırıcı, öğüt verici öğretiş aracılığıyla yapılabilir. Bu iyidir ama tehlike şudur, eğer işe yaramazsa, bir başarısızlık ya da şüphe hisleri uyandırabilir.

Ne üzücüdür ki, bazı vaizler topluluklarını suçlama ya da yargılama aracılığıyla onları motive etmeye çalışmaktadırlar. Bu sonuçta öfke yaratır ve asla yeni anlaşmada Tanrı'nın bizimle ilgilenme yollarından biri değildir. Aksine vaizler ve önderler olarak bizler insanları lütufla motive etmeliyiz. Tanrı'nın koşulsuz sevgisini öylesine öğretmeliyiz ki, bunun sonucunda insanlar 'çarmıhlarını alıp O'nu izlesin'.⁹⁷

Bir keresinde bu temeli Danimarka'da öğrettiğimi hatırlıyorum. Sorumluluğum altında olan bir kilise değildi, misafir konuşmacı olarak oradaydım ve o Pazar sabahı lütuf hakkında konuşmanın doğru olacağını hissettim. Pastör toplantıdan sonra bana teolojik olarak katıldığını ama bunları öğretmenin çok tehlikeli olduğunu söyledi! Kilisesini tanrısallığa yönlendirmek için onlarda bir suçluluk

hissi bırakmaya ihtiyacı olduğunu söyledi.

Tanrı'nın lütfunu anlamak bizi Hıristiyan hizmetinde gayretle çalışmak için donatır. Pavlus şöyle der, 'Ama şimdi neysem, Tanrı'nın lütfuyla öyleyim. O'nun bana olan lütfu boşa gitmedi. Elçilerin hepsinden çok emek verdim. Aslında ben değil, Tanrı'nın bende olan lütfu emek verdi.'⁹⁸Buna göre hem kimliğimiz hem de gayretli çalışmamız, Tanrı'nın lütfunu anlamaktan ileri gelir.

Kilise içerisinde iyi ilişkiler temelini oluşturmasını sağlayan Tanrı'nın lütfudur. Birbirimizi İsa'nın bizi sevdiği gibi sevmeye⁹⁹, Mesih bizi bağışladığı gibi bağışlamaya¹⁰⁰, Tanrı bizi kabul ettiği gibi kabul etmeye¹⁰¹ çağrıldık. Sevgi, bağışlama ve kabul etme, birbirimizle ilişkimizi yöneten harika 'lütf' sözcükleridir.

Eski Ahit'te Yasa bize şunu öğretir: Yoksulları göz önünde bulundurarak borçların bağışlandığı bir Şabat yılı olan Özgürlük Yılı olmalıdır. Buna göre bir ailenin malvarlığı yenilenmeli ve Yasa'nın Tekrarı'na göre 'aranızda yoksul olmamalıdır'.¹⁰²Bildiğimiz kadarıyla bu uygulama hayata geçirilmişse bile çok nadir gerçekleşmiştir. Ancak Yasa'nın gerekleri Kutsal Ruh geldiğinde Yeruşalim'de yeni oluşan kilisede yerine getirildi, öyle ki 'aralarında ihtiyaç içerisinde kimse olmadı'.¹⁰³

Bruce Longenecker, Galatyalılar'ın son bölümünde, Tanrı'nın lütfunu ilişkilerimizde pratik olarak yaşama konusunda Pavlus'un açıklamalarıyla ilgili yorumunda lütf öğretisinin pratik işleyişi ile Kutsal Ruh'un gücüne işaret eder:

Böylece öyle görünüyor ki, Pavlus'un (Galatyalılar 6:1-10'daki) öğütleri, Tanrı'nın Ruhu üyelerin içinde çalışırken bir cemaatin nasıl görüldüğünü sergilemesiyle ilgili pratik (ama genellenmiş) örneklerdir. Bazılarının yanlış bir şekilde tahmin ettiği gibi bu öğütler ne ahlaki yaşamı bir kenara bırakır ne de yasanın ortaya çıkmasını destekleyen tahrikçileri ayıran kendini beğenmiş (ahlak bekçisi) türden

bir ahlak ile sonuçlanır . . . Pavlus'a göre Hıristiyan'ın ahlaki davranışı son günlere özgü bir karakteri oluşturan Ruh'tan kaynaklanır . . . Herkese sevecenlikle hizmet ederek Ruh'a göre yürüyen kişiler, yasanın talimatlarını görmeseler bile bu hizmetleri aracılığıyla yasada yer alan bu ilkeyi onaylamış olurlar... 'Mesih'in Yasası' – bu, Musa'nın yasasının en yüksek ve en uygun şekilde ifade edilmesi olan Mesih'in karakterine benzeyişi ile Ruh aracılığıyla dönüştürülmüş kişilerin topluluk içerisinde birbirlerine hizmet ilişkisidir.¹⁰⁴

Kutsal Ruh aracılığıyla lütuf ve özgürlükte temellenmiş olan kilisenin etkisi bu olacaktır. Bu kilisenin üyeleri Mesih'te kim olduklarından emindirler ve ne Tanrı'yı ne de bir başkasını etkilemeye çalışmak gibi bir çabaları yoktur. Pavlus Galatyalılar 6'da Tanrı'nın yaşamının o topluluk içerisinde uygulanabildiği önemli yolları tarif etmektedir.

Yasacılık, mistisizm ve dincilik'in tersi olarak lütuf öğretisinde bunlar yanlış temellerdir ve ne yazık ki günümüzde bazı kiliselerde bulunabilirler.

Yasacılık şunları içerir:

- Tanrı'nın huzurunda kabul edilme veya birbirimiz tarafından kabul edilme temeli olarak Eski Antlaşma Yasa'sını ya da kilise geleneklerini kullanmak.
- İnsanların sırtına mantıksız boyunduruklar yükleyen kuralları empoze ederek Kutsal Kitap'ın ilkelerine eklemeler yapmak. Pavlus böyle kuralları 'cinlerin öğretisi'¹⁰⁵ olarak adlandırmaktadır. İnsanların nasıl giyinmeleri, ne tür takılar takmaları v.b. konusunda karar vermek kilise önderliğinin görevi değildir ama bu tür sınırlamalar dünyanın pek çok bölgesindeki kiliselerde oldukça yaygındır.
- Bir dönemler 'Ruh'ta yapılan uygulamaların artık 'Ruh'ta olmayan yasacı gelenekler olarak devam etmesi. Bir zamanlar kilise yaşamında peygamberliksel bir olay olan uygulamaların artık insanların anlamadığı

ama birbirlerini kabul etmek için işe yarayan, sadece bir gelenek haline gelmesi zor değildir.

- Şifa bulabilmek için dua isteyen ama düzelmeyen insanları imansızlıkla suçlamak ya da bunun onların suçu olduğunu ima etmek.

Mistisizm şunları içerir:

- Kutsal Kitap'ta açık bir şekilde yer almayan 'özel' bir esin. Pavlus'un mücadele etmek zorunda kaldığı yanlış öğretilerden biri henüz başlangıç dönemini yaşayan Gnosticism (veya yalnızca birkaç özel insana açık 'özel bilgi')'dir¹⁰⁶, sonraki kuşaklarda tam bir patlama etkisi yaratan bir yanlış öğreti halini aldı. Benzer bir mistisizmin insanları yakaladığı günümüzde özellikle karizmatik kiliseler tehlike altındadır. 'Ruh'taki gizemleri' anlama bağlamında kendisini 'ulaşmamız gereken bir şey' olarak ifade eder. Bir toplantıda dua için 'öne çıkmak' bile Mesih'te kim olduğumuzu anlamak ile yer değiştirebilir. Hiçbir şekilde birbirimiz için dua etmenin ve Kutsal Ruh'un güçle çalışması beklentisi içerisinde olmanın önemini küçümsemiyorum. Endişem, 'hizmetin' Mesih'te kim olduğumuzla ilgili doğru temel üzerinde açıkça kurulmamış olması ve bu sonucu doğuran 'meshedilmiş' önder kavramının yeni kahinlikle eşdeğer haline gelmesi ve insanların Tanrı'nın varlığını hissetmelerinin bu kişiler tarafından dua edilmelerine dayanmasıdır.
- Peygamberliğin Kutsal Kitap'a eşdeğer kılınarak yanlış kullanılması ve özellikle o peygamberliğin uygun bir şekilde sınanmaması. Pek çok kez peygamberlik üzerinde seminerler verdim ve ilk yapmam gereken şey insanların sınanmamış peygamberliklerden özgür kılınmaları için dua etmek oldu çünkü bu peygamberlikleri yetkili merci olarak görüyorlardı ve bu sözler yerine gelmediğinde insanları hayal kırıklığına tutsak etmişlerdi. Böyle durumlarda insanların güvenceleri Tanrı'nın lütfü aracılığıyla Mesih'teki kimliklerini anlamaktan çok aldıkları peygamberlik sözünde derinleşiyordu.
- Kutsal Kitap'ın küçük, özel yorumlarına yoğunlaşmak.
- Kutsal Kitap'a dayanmayan hevesler ve yöntemler: bu özellikle 'ruhsal savaş' alanında yaygındır ve *Demolishing Strongholds (Kaleleri Yıkma)*

adlı kitabımda bu konu üzerine eğildim.

Mistisizm gibi dincilik de maalesef zaman zaman karizmatik ve Pentekostçu kiliselerde hala görülmektedir. Dincilik aşağıdakileri noktaları içerebilir:

- Daha dindar bir derinliğe sahip özel bir ses tonu
- Ses yüksekliği sanki bizi Tanrı'ya daha çok yaklaştırıyor gibi duada bağırarak
- Dindar bir dil ve jargon
- Mesih'in bedeninde candan bir dostluk, ilişki ve hizmetkarlıktan çok 'kendi hizmetimi' önemsemek.
- İnsanların Tanrı Sözü'nün açık ilkelerini izlemekten çok her zaman peygamberlik sözlerini ya da meleklerin yönlendirmesini beklediği 'süper-ruhsallık'

Bu bölümü yazmaya başlamadan birkaç gün önce Rusya'daydım ve yakın bir zaman önce iki yaşındaki kızını kaybetmiş bir çifte danışmanlık yapıyordum. Kızları başarılı bir apandist ameliyatı geçirmiş, odasına alındıktan sonra kalbi durmuş ve vefat etmişti. Elbette bu son derece üzücü bir olaydı ve genç çifte kederlerini yaşamalarında ve orada Tanrı'nın lütfunu bulmaya çalışmalarında yardımcı olmaya çalışıyordum. Ne üzücüdür ki, hayatlarındaki bir günahın ötürü böyle olmasına Tanrı'nın izin verdiğini söyleyen başka bir kilisedeki yasacı Hıristiyanlar yardım etmeyi reddetmişlerdi. Benzer şekilde, kızlarının dirileceğini öne süren pek çok kişiden aldıkları 'ruhsal' telefon mesajlarının da onlar için bir yararı yoktu. Tanrı'nın günümüzde ölüleri diriltebileceği gerçeğine açığım ama İsa'yı dirilten gücün sergilendiği egemen bir şekilde tasarlanan diriliş, Kutsal Kitap zamanlarında bile istisnaiydi, zamansız gelişen her vefat için beklenmesi gereken bir durum değildi. Diğer imanlılardan bile gelebilecek yararsız önerilere direnip Tanrı'ya imanımızı sürdürmemizi gerektirecek baskılardan geçeceksek, Mesih'te kim olduğumuzla ilgili pürüzsüz bir anlayışa sahip olmalıyız.

Yasacılık, mistisizm ve dincilik, Kutsal Kitap'a uygun temeller değildir ancak Pentekostçu ve karizmatik kiliselerde rahatlıkla giriş kapısı bulabilmektedirler. Tanrı'nın lütfu aracılığıyla Mesih'teki kimliğimiz öğretisi, bizi kilise olarak Tanrı'da ve sevgide güvenlik ortamını, üyeler arasında bağışlama ve birbirini kabul etme atmosferini ifade etmek üzere müjdenin gerçeğinin bozulmasına karşı direnmemizi mümkün kılar.

3. YEREL KİLİSELER OLUŞTURMAK İÇİN DİĞER GEREKLİ YENİ AHİT İLKELERİ

Önceki iki bölümde Pavlus'un ve diğer elçilerin her yerel kilisede oluşturulmasını önemli gördükleri ana temele baktık. Büyük öyküyü ve Mesih sayesinde kilisesinde nasıl yerine geldiğini inceledik. Ayrıca Mesih'te yeni bir topluluk olarak ve bunun pratik olarak anlamını fark etmenin imanlılar açısından önemini gördük.

2. Bölümün başında söyledim gibi, her bir yerel kilisede oluşturmaya çalıştığım temel öğretiler ile uygulamaların bir taslağına sahibim ve mektuplarından çıkarttığımız kadarıyla, bunların Pavlus'un temel öğretileri ile uygulamalarına dayandığına inanıyorum.

Temel No 2: Bir Aile Olarak Kilise

Sonraki temel, bir aile olarak kilisenin önemidir. Yeni Antlaşma'da kilise yaşamının ilişkisel doğasını oluşturduk. İsa öğrencilerinin tüm uluslara gidip öğrenciler yetiştirmeleri söyledi ve açıkça görüldüğü gibi elçiler bu buyruğu öncelikle kiliseler kurarak yerine getirdiler. Aslında gerçek öğrenciliğin ortaya çıkabileceği tek yer yalnızca yerel kilisenin ilişkisel yaşamıdır. Batılı öğrenci yetiştirme el kitaplarında vurgu genellikle bire bir öğrenci yetiştirme olmuştur, bunun nedeni imanlıyı ya da önder adayını belli bir kişisel disiplinde, örneğin Kutsal Kitap'ı okuma, tanıklık etme, tapınma, dua ve tanrısal bir hayat sürme gibi disiplinlerde geliştirmektir. Her ne kadar bu disiplinleri geliştirmek önemli olsa da bire bir öğrenci yetiştirmeyi geçerli kılan Kutsal Kitap örneği çok azdır. Aslına bakarsanız, İsa'nın öğrenci yetiştirme tarzı toplu bir öğrenci yetiştirme tarzıydı. Hizmetinin çoğunluğunda kendisiyle birlikte en az on iki kişi seyahat ediyordu ve bu zamanın çoğunda başka insanlar da vardı. İnsanlarla ilişki içerisinde öğrenip yaşadığımızda tutumlarımızdaki, karakterimizdeki ve davranışlarımızdaki değişim gerektiren alanları belirleyip keşfederek olgunluk konusunda en rahat gelişimi gösterebiliriz. Yakın bir çalışma durumunda olan herhangi bir insan grubu içerisinde gerilimler, yanlış anlamalar, savunmaya girme veya savunmaya geçirme fırsatları olması doğaldır, öyleyse bu Hıristiyan öğrenciliğinin bağışlama uygulaması için ideal bir ortamdır. Petrus İsa'ya, 'Kardeşim bana karşı kaç kez günah işlerse onu bağışlamalıyım' diye sorduğunda teorik bir soru sormayıp başından geçen gerçek bir olaydan bahsettiğine eminim ve İsa'nın da onu 'Yetmiş kere yedi kez'¹⁰⁷ diyerek yanıtlaması, bireysel beceriler ve disiplinlerde olduğu kadar ilişkilerde de olgunluğa götüren gelişme ihtiyacını sergiler.

Pavlus, Efes kiliseleriyle ve çevresindeki bölgeyle nasıl ilgilenmesi gerektiği ile ilgili Timoteos'a talimatlar verirken, insanlarla gerçek Hıristiyan ailesine örnek oluşturacak bir şekilde ilgilenip onları yönlendirmelerini ister, bu şekilde aynı tutum kilise hayatında da ortaya çıkacaktır: 'Yaşlı adama çıkışma, babanmış gibi yol göster. Genç erkeklere kardeşinmiş gibi, yaşlı kadınlara annenmiş gibi, genç kadınlara tam bir yürek temizliğiyle kızkardeşinmiş gibi yol göster.'¹⁰⁸ Bu, günümüzde dünyanın pek çok bölgesinde yaygın bir önderlik tarzı değildir.

Ne üzücüdür ki, ‘kardeş’ ya da ‘kızkardeş’ ifadesi günümüz kilisesinde insanların birbirlerine bir tür dindar ve basmakalıp biçimde hitap etme şeklinden başka bir şey değildir. Yeni Antlaşma döneminde Tanrı’nın kilisesinin üyelerinin birbirlerini nasıl gördüklerinin candan ifadesi olarak kullanılıyordu: birlikte bir aileydiler. Pavlus’un kendi hayatı buna örnektir; pek çok görev arkadaşı ve dostu vardı. Romalılar’ın en son bölümünde aralarında kendi akrabalarının da olduğu zaman zaman birlikte çalıştığı pek çok kişiye selam gönderdiğini görüyoruz. Onları nasıl da takdir ediyor ve buyruk veriyordu! Bu kişilerden kaçısı Pavlus’un kurduğu ama henüz ziyaret etmediği bir kilisedendiler. Kilise yaşamındaki ‘aile ortamının’ nasıl yaratılabileceği ile ilgili olarak bir elçinin sunabileceği ne etkili bir örnek! Pavlus’un sözlerinde kilise ünvanlarını veya resmi bir yapıyı ima eden herhangi bir ifade yoktur; aksine kiliseyi birbirlerini sevmeleri gereken candan bir aile olarak göstermektedir.

Pek çok ülkedeki yasal sistemden dolayı, kiliselerin bir tüzüğü veya resmi evrakları ile süreçleri bulunmak zorundadır. Ancak bu sadece yasal tanınırlık için bir araçtır ve kilisenin idare edilme biçimini ya da yöntemini belirlememelidir. Kilise yaşamını uygun kültürel ve yasal çerçevelere tabi olacak şekilde bulunduğu ortama uyarlamak önemlidir ama bu tür ortamlar için gerekli ‘ünvanlar’ üyelerin birbirlerine ya da önderlere hitap edişlerine yansıtılmamalıdır. Geçmiş yıllarda tüzüğün açıklamalarıyla ilgili soruların yöneltildiği kilise üyelik toplantılarını hatırlıyorum. Bu tür bir temel üzerinde tartışmak pek yararlı değildir; ister ortak bir beden ister dernekler olarak, kiliselerin varlık gösterebilmeleri için belli yasal işlemler olduğunu kabul etmek başka bir konudur.

Topluluklarını kaybeden kişiler için kiliselerin başlıbaşına bir cemaat olarak işlerliği olması da önemlidir. İsa kendisini izleyen pek çok takipçisinin müjdeden ötürü aile ilişkilerini kaybedeceğini özellikle belirtmişti ve bu, müjdeye düşman olan kültürlerde bulunan pek çok imanlının gerçeğidir. Onların Mesih’e imanları ailelerinden dışlanmalarına yol açabilir ve Batılı bireysel kilise yaşamı örneği üzerine kurulu kiliselerin, bu insanların çıktığı ortamlar kadar topluluk düşüncesiyle hareket etmemeleri üzücüdür. Eğer Yeni Antlaşma’daki kilise yaşamına ilişkin doğru bir anlayış mevcutsa neden böyle olduğunu gerçekten anlamıyorum.

Bu özellikle Müslüman çoğunluktaki uluslarda bir sorundur. Greg Livingstone'un ortaya koyduğu gibi:

Kilise kurmak birbirini izleyen bir dizi etkinlik değildir. Müslümanlar, İsa Mesih'i Kurtarıcıları olarak açıklamadan önce bile Mesih'e (baş) adanmış olmanın, Mesih'in bedenine – yani imanlılar topluluğuna bağlılığı içermeye ve bu bağlılığa dahil olma fikri ile aşılacak zorundadırlar. Bu bilinçli değişiklik olmaksızın, yani diğer imanlıyı, sorumlu olduğu kardeşi olarak kabul etme değişimi gerçekleşmeden tövbe tamamlanmış olmaz. Tövbe, bağlılığın içselleştirilmesini de içerir, sadece Müslüman'ın yaşamındaki en yüksek yetki İsa Mesih'in Efendiliği olmakla kalmamalı, aynı zamanda kan bağı akrabalıklarının öncelikli yerini Mesih'in halkının yeni topluluğuna bırakmalıdır (I.Petrus 2:9-10).¹⁰⁹

Eğer topluluk zamanla belirli randevulara ve bir tür resmi ilişkilere dayanırsa, bu batılılaşmış kilise için bir zorluk haline gelir. Kilisenin bir aile olarak temeli bile, o kültürdeki aile ilişkisinin anlamına göre uyarlanmalıdır.

Scilla ve ben, Bedford'da yeni bir kilise kurma çalışmalarına ilk dahil olduğumuzda, bilinçli bir şekilde 'açık ev' düzeni izledik. Yeni iman edenler Hıristiyan yaşam tarzının nasıl olduğunu başka nereden görebileceklerdi ki? Sıklıkla hayatlarında ciddi zorlukları olan kişiler bizimle yaşıyordu ve o gün soframıza kaç kişinin ve kimlerin oturacağını genellikle bilmiyorduk. Kilise yaşamı içerisinde bu tür bir topluluk tarzını oluşturmaya çalışmanın önemli olduğunu hissettik. Son yıllarda daha çok seyahat eden bir hizmeti edindiğimizden dolayı artık bu şekilde çalışmak mümkün olmadı ama kilisemizin ilk dönemlerinde, özellikle de Pazar akşamı toplantılarından sonra evimiz sıklıkla kırk elli kişiyle dolardı. Çünkü içten bir topluluğun oluştuğunu görmek istiyorduk.

Pavlus'un I.Korintliler 12'de 'bir beden olarak kilise' tarifinin genellikle gözden kaçırabileceğimiz yanları vardır. Pavlus'un zamanındaki Akdeniz dünyası, günümüzdeki pek çok doğu kültürüyle ortak olarak, ahlaki meseleleri yasa ve suç ifadelerinden ziyade utanç ve şeref terimleri altında ele alan kültürleri

kucaklamıştır. Bu konuyu burada açıklayabilecek yerimiz yok ama bu konuyla ilgili iyi kitaplar bulunmaktadır.¹¹⁰ Ayetlere utanç/şeref kültürü açısından bakmadığımız sürece, bu kültürel arka plandan dolayı tam olarak anlaşılmayan pek çok Kutsal Kitap ayeti vardır. I.Korintliler 12’de Pavlus, doğal topluluklarında az saygınlık gören kilise üyelerine, kilise yaşamı içerisinde daha büyük bir saygı gösterilmesi gerektiğini tartışır. Bu insanlara yoksullar, köleler, engelliler, zihinsel rahatsızlıkları veya öğrenme bozuklukları olanlar dahildir. Dünya tarafından hor görülmelerine rağmen kilisede onlara ‘büyük saygı’¹¹¹ gösterilmelidir. Bu İsa’nın kendisi tarafından başlatılan ve gerçekte bir beden ya da aile olarak işlev görerek kilise yaşamında sergilenen ‘tersine’ egemenliğin bir ifadesidir.

Müslüman çoğunluğu olan bir ülkede çalıştığım kilise, yakın bir zaman önce otobüste seyahat ederken cep telefonundan müjde yayını yapan radyoyu dinleyen bir gençten telefon aldı. Kilisenin bilgilerini internetten buldu ve ‘Engelli bir kişi kiliseyi ziyaret edebilir mi?’ diye sormak için telefon etti. Kendi kültüründe engelinden ötürü hoş karşılanmayabilir ya da hor görülebilirdi. Kilisede sadece hoş karşılanmakla kalmadı ama saygı da gördü.

Pavlus’un yazıları sadece tüm kilisenin bir aile gibi olmasını önemsemekle kalmaz ama aynı zamanda kilise üyelerinin aile hayatlarını da yansıtır. Kendi bekarlığı ve evliliğinden söz eder (her ikisinden de saygıyla)¹¹², kocaları ve karıları¹¹³, ebeveynleri ve çocukları anlatır¹¹⁴; imanda kendi akrabalarına¹¹⁵ buyruk vererek aile üyelerinin dul ve muhtaç olan¹¹⁶ kendi aile üleriyle ilgilenmesinin önemini vurgular. Bunlar kilisede öğretilmesi gereken önemli değerleri temsil eder: öyleyse bir örnek vermek gerekirse, yaşlı kadınlar hayat ilkelerini daha genç bayanlara öğretmelidir, öyle ki Tanrı’nın sözü daha geniş bir çerçevede saygı görsün.¹¹⁷

Temel No 3: Kutsal Ruh'un Gücünü Deneyim eden bir Kilise

Elçisel temelin bir diğer özelliği, kilisenin Ruh'un topluluğu olmasıdır. 1. Bölümde açıklandığı gibi, tapınak teması Kutsal Yazılarda çok önemlidir. İsa yeryüzündeyken kendisi tapınaktı çünkü Tanrı insanla İsa'da buluştu. Ancak İsa'nın dirilişinden beri her bir yerel kilise tapınak olmalıdır. Pavlus'un Efes kilisesine yazdığı gibi, Tanrı'nın, Ruh aracılığıyla yaşadığı bir tapınağa dönüştürülmek üzere inşa ediliyoruz.¹¹⁸ Kiliseler, Tanrı'nın varlığının sergilendiği ve insanların Tanrı'yla buluşabildiği, tapınıp Tanrı'nın erişilebilir varlığının keyfinin çıkartılabildiği yer olan Ruhun toplulukları olması isteğiyle vardır.

Tanrı'nın varlığı farklı yollarla ortaya çıkabilir ama en çok Kutsal Ruh'un meyveleri ve armağanlarının ürünleriyle ortaya çıkar. Ruh'un meyveleri birbirimizle ilişkilerimizle işler ve Tanrı'nın lütfunun hayatlarımızda çalıştığı en can alıcı delildir. Ruh'un armağanları aynı derece önemlidir çünkü Tanrı'nın görünen varlığını sergilerler. "Tanrı gerçekten aranızdadır!"¹¹⁹ Pavlus Korint kilisesinin ruhsal armağanları yanlış kullanmasını düzeltmek için, doğru kullanımın iman etmeyenlerin bile göreceği şekilde Tanrı'nın varlığını getireceğini ve göstereceğini açıklar. Sadece peygamberlik değil diğer ruhsal armağanlar da ister şifa, mucizeler, özgür kılınma olsun ya da bilinmeyen diller ile bilinmeyen dillerin tercümelemleri aracılığıyla olsun, onun varlığını gözler önüne serer. Eski Antlaşma zamanlarında Tanrı'nın varlığının göstergesi ateş ve buluttu; bunun Yeni Antlaşma'daki karşılığı ruhsal armağanların sergilenmesidir.

Elçisel temel, kilisenin inşa edilmesini Kutsal Ruh'un görülebilmesine özgürce olanak sağlayacak şekilde güvence altına alır. Elçisel temel, kilise üyelerinin bireysel olarak vaftizi ve sürekli devam eden Kutsal Ruh doluluğunu deneyim etmesiyle, bunların topluluğa Kutsal Ruh'un gelişi olarak yansımaları güvence altına alır. Pavlus, Efes kilisesine, 'Şarapla sarhoş olmayın, bu sizi sefahate götürür. Bunun yerine Ruh'la dolu olun'¹²⁰ uyarılarını yazarken, topluluğun tüm üyelerle birlikte Kutsal Ruh'la dolmasını teşvik etmekten çok, böyle bir deneyim sonucunda 'birbirimize mezmurlar, ilahiler, ruhsal ezgiler, yüreğimizde Rab'be nağmeler'¹²¹ yükseltmemizi teşvik ediyordu.

Temel No 4: Tapınma ve Dua

ir sonraki temel tapınma ve duada Tanrı'ya adanmış kilisedir. Tapınma, Sözü öğretmesinde öncelikli değildir ama Tanrı'nın lütfunu anlayan bir topluluğun doğru ve kaçınılmaz yanıtıdır. Pavlus'un kendisi tapınan bir kişiydi. Hatta mektuplarında kendi keyif duyduğu ve diğer insanlara öğretmeye çalıştığı muhteşem gerçekleri kaleme alırken, bazen mektupları övgü öğretilerine dönüşmektedir. Bedenlerimizi diri birer kurban olarak sunmak Pavlus tarafından Tanrı'nın merhameti ve lütfuna verilebilecek en uygun yanıt ve 'ruhsal tapınışımız'¹²² olarak tarif edilmektedir. Bu temel üzerine kurulu kiliseler tapınan topluluklar olacaktır. Karizmatik tazelenmenin bir sonucu olarak karizmatik olmayan pek çok kilise de, tapınmanın yeni bir uyum, zenginlik ve derinlik getirdiğini gördüler. Kilise tarihindeki Kutsal Ruh hareketlerine sıklıkla Tanrı ile daha yakın iletişim kurmamıza yardımcı olmak için yazılmış ilahilerin ve tapınma ezgilerinin taze dalgaları eşlik etmiştir.

Bu temel üzerine kurulu kiliseler dua ile dolu topluluklar olacaktır. Açıkça görülebileceği gibi, Pavlus kurduğu kiliselerin düzenli olarak dua etmesini bekliyordu. Sıklıkla, 'Benim için dua edin'¹²³ dedi. 'Sürekli olarak'¹²⁴ ve 'her durumda'¹²⁵ dua etmeleri konusunda uyarılarda bulunuyordu. Dua, Elçinin kendi hayatının özelliklerinden biriydi: kendisinin 'hiper-karizmatik' Korintlilerden bile daha çok, bilinmeyen dillerde dua ettiğini söylüyordu.¹²⁶ Genellikle kurduğu kiliseler için nasıl dua ettiğini anlatıyordu ve duaları yeni imanlılardaki harika lütuf için şükranlarla bölünüyordu. Elçisel temel üzerine kurulu kilise, dua eden bir kilise olacaktır. Kiliselerin toplu duadan uzaklaşmaları çeşitli sorumluluklardan dolayı çok kolaydır ama elçiler sürekli olarak kiliseyi dua ateşiyle yakmaya çalışacaklardır.

Bu bağlamda Pavlus kiliselerin Rab'bin sofrasını nasıl kutladıkları ile de ilgiliydi. Bunu Tanrı'nın halkı arasındaki varlığına özel bir yoğunlaşma ve Mesih'in bedeni olmanın ne anlama geldiğini gerçekten ifade etmenin özel bir fırsatı olarak görüyordu. İlk yüzyıl boyunca kiliseler 'sevgi şölenleri' düzenliyorlardı, bu toplantılarda İsa'nın anısına birlikte ekmek bölüyor ve şarabı paylaşıyorlardı. Korint kilisesi, herkesin gelmesini beklemeden yemeye başlayarak ve bu şekilde büyük olasılıkla kölelerden ve uzun çalışma saatlerine

sahip olan fakir insanlardan oluşan geç gelenleri hor görerek kötü bir düzen sergiliyorlardı. ¹²⁷Pavlus, birbirlerine karşı sevgi ve saygı eksikliğinden dolayı Tanrı'nın aralarındaki varlığının bazılarının hasta ve hatta l olmasđ anlamına geldiğini söyledi. ¹²⁸Bylece Pavlus'un Rab'bin Sofrasını İsa'nın sadece ikinci kez gelişine kadar hatırlanmasđ olarak görmediğini ama Tanrı'nın varlığının Mesih'in bedenindeki yaşamda güçlü bir sergilenişi olarak anlamasıyla çok ciddiye aldığını görebiliriz.

Temel No 5: Meshedilmiş Önderlerin Atanması

Daha önceden de gördüğümüz gibi, elçilerin temel atma işinin bir kısmı kendilerinin veya belirledikleri kişilerin kiliselere önder atanmasıdır. Yeni Antlaşma'da önderlik daima çoğulcu bir biçimde işlerlik gösterir. Daha sonraki bölümde elçisel takımlara bakacağız ama şimdilik Pavlus'un her zaman bir takımın parçası olarak seyahat ettiğini ve yerel kiliselere bir takımın parçası olarak hizmet ettiğini söylemekle yetinelim.

Böylelikle yerel kilisede bir ihtiyarlar takımı atama gibi temel bir hizmet oluştu. Yeni Antlaşma'da elçisel takımlar gibi yerel önderlikten de çoğul olarak söz edilir. Pavlus ile Barnabas ilk müjdeyi duyurma yolculuklarından geri dönüp kurdukları kiliseleri ziyaret ettiler ve 'her bir kilisede kendileri için ihtiyarlar atadılar'.¹²⁹ Pavlus Titus'a kendisinin Girit'te tamamlayamadığı temel atma işini güçlendirmesini ve her yerde ihtiyarlar atamasını söyledi.¹³⁰ Pavlus elinde kiliseler için bir hediye ile Yeruşalim'e ve sonrasında Roma'ya ilerlerken, Efes'teki kilisenin ihtiyarlarına (çoğul) haber gönderip kendisiyle Milet'te buluşmaya çağırdı.¹³¹ 'Tek adam hizmeti' Yeni Antlaşma'da bilinmeyen bir kavramdı.

İhtiyarlar atamada, elçilerin Kutsal Ruh'un meshedişini fark etmeye ihtiyaçları vardı. Pavlus, Efes kilisesinde ihtiyarlara kendilerini atayan kişinin Kutsal Ruh olduğunu¹³² ve bu durumun elçilerin o kişilerin üzerine el koymasıyla onaylanacağını belirgin bir şekilde açıklar. Günümüzde elçilerin kiliselerin temelini oluşturmasında bu önemlidir. Yeni kiliseler oluştururken amaç, yeni iman edenlerden bazılarının ihtiyar olarak tanınabilecek, meshedilişlerinin farkedilebileceği ve elçilerin onların üzerine el koyacağı olgunluğa gelmelerini görmektir.

Tek bir ihtiyar ya da önder üzerine el koymamak sürdürdüğüm bir uygulama olmuştur. Her zaman bir takım üzerine el koymaya çalıştım ve eğer mümkünse bir takım kurulana kadar da bekleyeceğim. Bir kilise oluşturma takımını yönetmesi için belli bir kişiyi göndermiş olabiliriz. Bu kişi kendi takımıyla birlikte kiliseyi ihtiyarların ortaya çıkacağı zamana dek yönetebilir. Yalnız bir

ihthiyar üzerine el koymamanın önemli olduğunu düşünüyorum, bu Yeni Ahit'in takım nderliği ilkesine karşıt olduğundan ve bir kez yapıldığından dolayı, bu tek ihtiyar için kendisiyle beraber bir takım oluşturmak ona daha da zor gelecektir.

Temel No 6: Müjdeleme ve Dünya Misyonu

Pavlus, kurduğu kiliselerde müjdelemeyi ve dünya misyonuna adanmayı çok açık bir biçimde desteklemiştir.

Zamanının çok ötesinde etkileyici bir kitap olan *Missionary Methods – St Paul’s or Ours? (Müjdeleme Yöntemleri – Pavlus’un kiler mi Bizimkiler mi?)* adlı eserinde Roland Allen, Pavlus’un müjdenin tüm bir bölge çapında yayılmasını sağlama stratejisinden söz eder. Allen şöyle der:

Elçi Pavlus’un müjdeyi bir bölgeye duyurma teorisi her yerde kendisinin vaaz vermek değil, iki veya üç önemli noktada Hıristiyan yaşam merkezleri oluşturmaktı. Bildiri bu noktalardan ülke çapına yayılabilirdi. Bu önemlidir, bölgenin önemli bir kasabasından ya da ilçesinden ziyade, bir başkentte müjdeyi vaaz etmeyi tercih ettiğini göstermesi bakımından değil ama topluluğunun hemen bir ışık merkezi haline gelmesini istediğinden dolayı önemlidir. Önemli kentler, kasabalar kadar kolaylıkla misyonun ağır birer parçası haline getirilebilirdi. Önemli bir noktada kurulan kilisenin tüm ülke çapında ışık kaynağı olması için kilise tarafından sahiplenilen bir hayatı olmadığı sürece, bir merkezde işe koyulmanın veya önemli bir yerde kilise kurmanın bir anlamı yoktur.¹³³

Pavlus’un genellikle bir bölgenin ana şehirlerine gittiği ve buralarda kilise oluşturduğu doğrudur. Ancak Allen’in işaret ettiği gibi, oluşturulan kiliseler müjdeleme odaklı olmadıkları sürece, kentlerde sadece kilise kurmak civar bölgede başka kiliseler oluşmasını sağlamayacaktır. Önemli olan şey şudur,;kilisenin kendisi temelinin bir kısmında, hem bölgesinde hem de yerel olarak müjdeleme sorumluluğu olduğunu görmesidir.

Bu Pavlus’un, en başlangıcından beri ‘Makedonya ve Ahaya’daki tüm imanlılara

bir model olan' Selanik kilisesine tavsiyelerinde örneklenmektedir, 'Rab'bin sözü sizden yayıldı. Tanrı'ya imanınızın haberi yalnız Makedon'ya ve Ahaya'ya değil her yere ulaştı. Artık bizim bir şey söylememize gerek kalmadı.'¹³⁴

Pavlus Romalılar'a yazarken şu şekilde açıklar, doğu Akdeniz'deki misyonu müjdenin Yeruşalim'den İllirikum'a kadar yayılmasıyla sonuçlanmıştır, öyle ki şu hayret verici ifadeyi kullanabilmiştir: 'Şimdiyse bu yörelerde artık yapacağım bir şey kalmadığından...'¹³⁵ Bu nasıl olabilir ki? O yöredeki herkes İsa'ya iman etti mi? Devasa kiliseler mi oluşturuldu? Hayır, bunlardan daha çok Pavlus'un kurmuş olduğu kiliselerin müjdelemeye ve misyona adanmış olacaklarına güveni öylesine tamdı ki çevre bölgelerde müjdeyi vaaz etme ve kiliseler oluşturma görevindeki eksikliği 'dolduracaklarına' dair onlara güvenebileceğini biliyordu. Allen tekrar şu yorumda bulunur: 'Pavlus iki veya üç merkeze işlev kazandırdığında aslında etkin bir biçimde tüm yörede işlev kazanmış oluyordu.'¹³⁶

Ayrıca Pavlus için kurduğu kiliselerin onun kendi elçisel görevini daha uzaktaki yörelere duyurmak için üzerlerine almaları da önemliydi. Korintliler'e şöyle yazmıştır, 'Sizin imanınız büyüdükçe sayenizde etkinlik alanımız alabildiğine genişleyecek. Böylelikle Müjde'yi sizlerden daha ötelere yayabileceğiz.'¹³⁷ Açıkca niyeti, oluşturduğu her kilisenin onun yönettiği göreve dahil olmalarıydı. Bugün elçisel hizmet tarafından gözetilen her kilisenin aynı şekilde elçisel göreve dahil olması gerektiğini söyleyebiliriz. Bunu ifade etmenin bir başka yolu her bir kiliseye dahil oldukları müjdeleme görevi ile ilgili meydan okumaktır.

Temel No 7: Tanrı'nın Egemenliğini Anlamak

Sonraki önemli elçisel temel, Tanrı'nın egemenliğini iletirmek için her bir kilisenin sahip olduğu sorumluluğu anlamasıdır. Pavlus aralarında bulunduğu sırada kendi misyonunu onlara özetlerken Efesli ihtiyarlara 'Tanrı'nın egemenliğini duyurarak'¹³⁸ çevredeki yöreyi gezdiğini hatırlatır. Bu ifade ne anlama geliyor? Tanrı'nın Egemenliği, Birleşik Krallık gibi fiziksel olarak içine girebileceğiniz belirli bir yer değildir. Tanrı'nın Egemenliği'ne girebilmek Kral İsa'nın cömert hakimiyetine boyun eğmek, bu Egemenliğin Kralı'nın hakimiyetinden faydalanmak demektir. İsa'nın hakimiyeti nereye giderse orada Tanrı'nın Egemenliği'nin açıklanışı söz konusudur. Egemenlik durağan değil hareket eden bir kavramdır. Eğer hastalar iyileşirse egemenlik genişler; sevindirici haber yoksullara ulaştırılırsa Tanrı'nın Egemenliği ifade bulur; adaletin olmadığı durumlara adalet erişirse Tanrı'nın Egemenliği büyür. Nerede Tanrı'ya itaat edilirse O'nun Egemenliği oraya gelir. Tanrı'nın Egemenliği'nin yeryüzündeki göstergesi, gökte olduğu gibi burada yeryüzünde de Tanrı'nın isteğinin yerine getirilmesidir.

İmanlılar dünya ile bağlantı kurduklarında Mesih'in hakimiyetini beraberlerinde götürürler. Örneğin işyerinde bir imanlının olgunluğu, dürüstlüğü ve Rab için çalışmasının hepsi İsa'nın hakimiyetinin ifadeleridir. Sanat, iş, eğitim, siyaset ve hukuk gibi çevrelere tuz ve ışık tanıklığı veren Hıristiyanlar olarak dahil olmamız Tanrı'nın Egemenliği'nin ifade edilmesi için fırsatlardır. Pavlus işte bu bütünsel müjdeyi duyurdu.

Tanrı'nın Egemenliği Rab İsa'nın ölümü ve dirilişiyle kurulmuştur. O ölümden dirildiği zaman öğrencilerine, 'gökte ve yerde tüm yetki bana verildi'¹³⁹ diyebilirdi. Bunu Büyük Buyruk olarak adlandırdığımız her halktan öğrenciler yetiştirme buyruğu takip etti. Pavlus hayatlarını İsa tekrar dönene kadar Hıristiyan bir mahallede belirsizlik içerisinde yaşamak isteyen sadece bir kaç tövbekar beklentisinde değildir. Aksine Romalılar'a mektubunda açıkça ifade edildiğini gördüğümüz egemenliğin hakimiyetini vaaz ediyordu: 'Her ulustan insanın iman edip söz dinlemesini sağlamak için Mesih aracılığıyla ve O'nun adı uğruna Tanrı lütfuna ve elçilik görevine sahip olduk.'¹⁴⁰ Her ulusta Tanrı'nın Egemenliği'ni iman ve itaat aracılığıyla sergileyecek kişiler olacağı beklentisi vardır. 'Zaman

dolunca gerçekleştireceği bu tasarıya göre, yerdeki ve gökteki her şeyi Mesih'te birleştirecek¹⁴¹ olmak Tanrı'nın nihai amacıdır. Elbette bunun Mesih'in tekrar dönüşüne dek tam olarak yerine gelmiş olmayacağı açıktır ama Pavlus'un öğretilerinde bu nihai hedeften ötürü şu anda Mesih'in hakimiyetinin sergilenişini ortaya çıkartmamız gerektiği anlayışı vardır. Elçisel temel üzerine kurulu bir kilise bunu anlayacaktır.

Bu, yerel kilisedeki öğretinin, üyelerini daima Tanrı'nın Egemenliği'nin iyi elçileri olmak için donatmaya gayret edeceği anlamına gelir. Kiliselerimizdeki öğretinin çoğu bireyselleşmiş Hıristiyan yaşamımıza ya da kilise toplantıları ile kilise cemaati sınırları içerisinde gelişen olaylara hitap eder. Tanrı'nın Egemenliği'nin vaaz edilmesi olan elçisel temeli anlayan bir kilise, üyelerini bunun da çok ötesinde donatacaktır.

Dahası önceden de ifade ettiğim gibi Tanrı'nın Egemenliği'nin gelişinin en önemli işaretlerinden biri 'müjdenin yoksullara duyurulmasıdır'.¹⁴² Elçisel temele sahip tüm kiliseler bir şekilde yoksullara ve içinde buldukları çevrede kenara itilmiş insanlara ulaşmakla ilgilenenecektir. Tanrı'nın Egemenliği'nin henüz tam anlamıyla geldiğini görmediğimizden dolayı yerel kiliseler içinde buldukları toplumun ve çevrenin tüm sorunlarını üstlenemezler ama yine de kiliseler sosyal etkinliğe dahil oldukları kadarıyla Tanrı'nın Egemenliği'nin bir şekilde sergilenmesi, 'egemenliğin tohumlarının' yerel çevrede ekilmesi gerekir. Bu konu kendi kitabım *What on Earth is the Church for? (Kilise Ne İçin Vardır)*'da ele alınır.

Temel No 8: Acı ve Zulüm

Seyahatlarım sırasında kiliselere her zaman öğrettiğim en son temel, İsa adı uğruna acı çekmeye istekli olmaktır. Pakistan'ı ziyaret ettiğim sırada bir olayı canlı bir şekilde hatırlıyorum. Elçisel temeller hakkında dinleyenler tarafından yararlı bulunan bazı öğretileri tamamlamıştım. Ancak genellikle yaptığım gibi öğretilerimi, elçisel temel hakkındaki 7 no'lu 'Tanrı'nın Egemenliği' noktasıyla konuşmamı tamamladım. Sonrasında genç bir adam bana yaklaşıp şunları söyledi: 'Konuşmanızı zevkle dinledim ve yerel kilisenin temelleri noktasında hiç bu şekilde düşünmemiştim, peki ya acı hakkında söylenecek bir şey yok mu? Pek tabii ki zulüm beklentisi bir kilisenin yaşamında temel bir öğreti olmalıdır.' Görüşleri beni düşündürdü. Öğretimim o noktaya kadar olan kısmının rahatına düşkün bir Batılı yaşam tarzından etkilenmiş olduğunu ve her noktayı kapsayan bir elçisel temel ortaya koymadığımı fark ettim. Bundan sonra Kutsal Yazılara baktığımda sadece Pavlus'un müjdeyi pek çok farklı yere götürürken kendisinin elem çekmekle kalmadığını ama yeni imanlıları da benzer zulümlerle karşılaşacakları konusunda uyardığını gördüm.

Pavlus ve Barnaba Anadolu'da yeni kiliseler oluşturmaya çalışırken, sadece her yerde ihtiyarlar atamakla kalmadılar ama aynı zamanda onlara 'Tanrı'nın Egemenliği'ne girmek için pek çok zorluktan geçmemiz gerektiğini¹⁴³ öğretiler – bu, Egemenliğin Pakistan ziyaretimdeki olaya kadar gözardı ettiğim bir yanıydı. Dahası bu, 'öğrencileri güçlendirmek ve gerçek imana bağlı kalmaları için onları teşvik etmek' olarak açıklanıyordu. Eğer herhangi bir bağlamda yeni imanlılar bu sıkıntının, karşıtlığın ve yanlış anlaşılmanın Hıristiyan inancının bir parçası olduğunu kavramıyorlarsa, güçlü bir şekilde donatılmış imanlılar olamayacaklardı. Her bir öğrencinin kendi çarmihini yüklenmesine ihtiyaç vardır. Roma İmparatorluğu'nun Yeni Ahit günlerinde, çarmih taşıyan bir adamla karşılaşmak onun ölüme gitmekte olduğu anlamına gelirdi.

Fiziksel zulmün genel bir kural olmadığı Batı ortamında bile Hıristiyan yaşamının güllük gülistanlık olmaktan çok uzak olduğu anlayışı söz konusu değildir. Öncelikle Hıristiyanlar tüm sıkıntılardan ve insanlığın ortak sorunlarından kaçabilmeyi beklememelidirler; günaha düşüşün sonucu olarak insan soyunu etkileyen genel acılardan muaf değiliz. Pavlus, yaratılışın geriye

kalanı ile birlikte, ‘Evet Ruh’un turfandasına sahip olan bizler de...içimizde inliyoruz’¹⁴⁴sözleriyle gerçeği çok açık bir şekilde ortaya koymuştur. Pavlus iyileştirmelere, mucizelere ve harikalar ile belirtilere inanıyordu, yine de baskı ve elem konusunda insanlığın ortak payını paylaşma şeklimiz ile ilgili olarak gerçekçi bir minnettarlığı vardı. İmanlı için acının ileri bir boyutu daha vardır; bu da müjde uğruna elemelerle yüzleşmeye istekli olmaktır. Bu bölümün başlarında gördüğümüz gibi Selanik’teki kilise müjdeleyen, müjdeleme görevi temelli bir kiliseye model oluşturmaktaydı.Pavlus, ‘Siz de büyük sıkıntılara karşın, Kutsal Ruh’un verdiği sevinçle Tanrı sözünü kabul ederek bizi ve Rab’bi örnek aldınız’¹⁴⁵sözlerini işte bu bağlamda söylemektedir. Selanik’teki kilisede gerçekten elçisel bir temel oluşturulmuştu.

Geçen yıllarda Rusya Federasyonu içinde olan Kuzey Kafkasya bölgesinin özerk bir cumhuriyeti Dağıstan’da bulunmuştum. O zaman hala canlı bir şekilde gözlerimin önündedir. Seyahatime eşlik edenler ve ben Dağıstan’daki mevcut kiliselerin ve yeni kurulmakta olan kiliselerin önderleriyle bir *şaşlık*, yani mangal için bir araya geldik. Oradaki kiliseleri yönlendiren Arthur’un yeni bir ev kurmak üzere hazırlandığı güzel bir köy ortamındaydık. Dağıstan yolundayken İngiliz pasaportu görmeye alışık olmayan sınır görevlisi birlikte seyahat ettiğimiz Rus kardeşe nereli olduğumu sordu ve yanıtı alınca neden bir İngiliz’in Dağıstan’ı ziyaret ettiğini bilmek istedi. Yol arkadaşım çok bilge bir yanıt vererek Dağıstan’ın misafirperverliğini deneyim etmeye geldiğimi söyledi! İşte mangal sırasında tam da bunu yaşıyordum.

Yemekten sonra o harikulade yaz günü açık havada, yerel kilisedeki elçisel temeller hakkında öğretmem istendi. Son iki bölümde beraber ele aldığımız konuları anlattım ve öğretişin dinlenip kabul gördüğünü ve anlaşıldığını biliyorum çünkü daha sonra işittiğim kadarıyla orada bulunan birkaç önder bunları başka yerlerde de öğretmiş. İki ya da üç yıl önce Bedford’daki ofisimde bir toplantıyı bitirmek üzereydim ki telefon çaldı ve Arthur’un bir terörist tarafından vurulduğu, hemen orada hayatını kaybettiği haberi geldi. Mümkün olabildiğince çabuk dul kalan eşini ve oradaki kiliselerin önderlerini ziyaret etmek üzere Dağıstan’a doğru yola çıktım, hepsi büyük şokta ve ölüm tehlikesi altındaydılar. Elçisel temeller hakkında onlara ilettiğim öğretişin sadece bir teori olmadığı, kiliselerin ve önderlerin zulümle, sıkıntılarla, zorluklarla karşılaşacağı benim için de canlı bir hatırlatma oldu. Elçisel öğretiş bireyleri ve kiliseleri bu ihtimal için hazırlamak zorundadır.

İnanıyorum ki, Pavlus'un yerel kiliseler için bu 'temel' öğretişinin özeti günümüz için de gereklidir. Birileri yerel kiliseler için temel atmak zorundadır. Yerel kilisenin üyeleri, bu temelin farkında olmalı ve hayatlarını hep birlikte bunun üzerine kurmalıdır. Bu, tüm imanlılar için geçerli bir öğretiştir. Yeni kilise kurmaya çalışanlar ile mevcut kiliselerle ilgilenenler, Yeni Antlaşma'daki kilise yaşamına ait bu ilkelerin günümüzün farklı kültürel durumlarına uyarlandığından ve tüm imanlılar tarafından kavrandığından emin olmalıdırlar.

[1](#) Elçilerin İşleri 20:27 (ESV)

[2](#) Efesliler 3:2

[3](#) Lincoln, *Ephesians*, s. 173

[4](#) Elçilerin İşleri 18:19-21

[5](#) Elçilerin İşleri 16:6

[6](#) Elçilerin İşleri 19:1-17

[7](#) Efesliler 2:22

[8](#) Elçilerin İşleri 19:8-10

[9](#) Koloseliler 1-6-7

[10](#) K. Lake, *Beginnings*, 4:239, alıntı yapılan eser Ben Witherington II, *The Acts of the Apostles* (W.B. Eerdmans, 1998), s. 574.

[11](#) Elçilerin İşleri 19:10

[12](#) Elçilerin İşleri 20:27

[13](#) Tom Wright, *Acts For Everyone* (Part 2) (SPCK, 2008), s. 133

[14](#) Stott, *New Society*, s. 117-8.

[15](#) Elçilerin İşleri 19:11

[16](#) Luka 24:44

[17](#) Luka 24:46-47

[18](#) Vaughan Roberts, *God's Big Picture* (IVP, 2009), s. 10.

[19](#) Elçilerin İşleri 3:12-26

[20](#) Elçilerin İşleri 7:2-54

[21](#) Elçilerin İşleri 13:16-42

- [22](#) Elçilerin İşleri 2:14-39
- [23](#) Elçilerin İşleri 14:15-17
- [24](#) Elçilerin İşleri 17:22-31
- [25](#) Yaratılış 3:15 (NASB)
- [26](#) Yaratılış 22:18
- [27](#) II.Samuel 7:13
- [28](#) Koloseliler 1:18
- [29](#) Luka 3:23-37; 4:1-13
- [30](#) I. Korintliler 15:21-22
- [31](#) Yaratılış 22:18; Galatyalılar 3:16
- [32](#) Yeşaya 9:7-9
- [33](#) Matta 1:1
- [34](#) II. Korintliler 5:17
- [35](#) Galatyalılar 3:29
- [36](#) II.Timoteos 2:12
- [37](#) Matta 6:10
- [38](#) Efesliler 3:6
- [39](#) G.K. Beale, *The Temple and the Church's Mission* (NSBT, IVP, 2004).
- [40](#) Hezekiel 40:48
- [41](#) Yeşaya 2:1-5; Mika 4:1-2
- [42](#) Yuhanna 1:14
- [43](#) Yuhanna 2:19
- [44](#) Markos 2:7
- [45](#) Habakkuk 2:14 – ayrıca bkz. Çölde Sayım 14:21, Mezmurlar 67.
- [46](#) Romalılar 15:20
- [47](#) Vahiy 21:3
- [48](#) Yuhanna 12:31
- [49](#) Matta 6:10
- [50](#) Levililer 25
- [51](#) I. Samuel 13:14

[52](#) Zekeriya 9:9-10

[53](#) Yeşaya 61:1

[54](#) Mezmurlar 96:13

[55](#) Mika 4:3

[56](#) Markos 1:15

[57](#) Matta 12:28

[58](#) Romalılar 15:18-19

[59](#) Romalılar 1:5

[60](#) Elçilerin İşleri 20:25

[61](#) Mısır'dan Çıkış 12:1-7

[62](#) Yeşaya 53:10

[63](#) Yeşaya 53:10

[64](#) Yuhanna 1:29

[65](#) Yuhanna 2:19

[66](#) Yuhanna 6:15

[67](#) Yuhanna 13:4

[68](#) Markos 15:38

[69](#) İbraniler 10:4

[70](#) Christopher J.H. Wright, *The Mission of God* (IVP, 2006), s. 22.

[71](#) Kevin J. Vanhoozer, *The Drama of Doctrine* (WJK, 2005), s. 22.

[72](#) Filipililer 3:1

[73](#) I. Korintliler 3:11

[74](#) Romalılar 15:15-16

[75](#) Terry Virgo, *God's Lavish Grace* (Monarch Books, 2004).

[76](#) Romalılar 5:12-14

[77](#) Romalılar 5:16-17

[78](#) Romalılar 3:19; 6:15

[79](#) Romalılar 5:21

[80](#) Romalılar 5:17

[81](#) Filipililer 1:23

[82](#) Romalılar 8:4

[83](#) Romalılar 8:1

[84](#) Romalılar 15:7

[85](#) Tim Chester, *You Can Change* (IVP, 2008), s. 50.

[86](#) Yuhanna 1:17

[87](#) Luka 7:36-50

[88](#) Luka 15:11-32

[89](#) Luka 18:35 – 19:10

[90](#) Yuhanna 21:1-19

[91](#) Örneğin, Kenneth E. Bailey, *Jesus Through Middle Eastern Eyes* ve *Poet and Peasant and Through Peasants' Eyes*; Tim Keller, *The Prodigal God*; N.T. Wright, *The New Testament and the People of God*.

[92](#) Romalılar 5:17

[93](#) Titus 2:11-12

[94](#) I. Korintliler 1:26-31

[95](#) Luka 7:36-50

[96](#) Elçileri İşleri 4:33 (ESV).

[97](#) Matta 16:24

[98](#) I. Korintliler 15:10

[99](#) Yuhanna 13:34

[100](#) Efesliler 4:32

[101](#) Romalılar 15:7

[102](#) Yasa'nın Tekrarı 15:4

[103](#) Elçilerin İşleri 4:34

[104](#) Bruce Longenecker, *The Triumph of Abraham's God* (T&T Clark, 1998), s. 82-6

[105](#) I. Timoteos 4:1-4 (NKJV ve NASB).

[106](#) 'En ünlü Gnostik öğretmen 140 yılında İskenderiye'den Roma'ya gelen Valentin'di. Ortaya çıkan bir dizi ilahi ilahi gösterge olduğunu öğretiyordu ve insanlığı üç sınıfa ayırmıştı: maddeciler veya doğaya ve bedene gömülmüş inanmayanlar; ruhaniler veya imana dayanarak yaşayan Hıristiyanlar; ve maneviyatçılar veya ruhsal Gnostikler' – alıntı *The New Dictionary of Theology* editörler Sinclair B. Ferguson ve David F. Wright (IVP, 1998), s. 273.

[107](#) Matta 18:21-22 (ESV).

[108](#) I. Timoteos 5:1-2

- [109](#) Greg Livingstone, *Planting Churches in Muslim Cities* (Baker Book House, 1993), s. 13.
- [110](#) David De Silva, *Honour, Patronage, Kinship and Purity* (IVP, 2000), and Roland Muller, *Honour and Shame* (Xlibris Corporation, 2000).
- [111](#) I. Korintliler 12:24
- [112](#) I. Korintliler 7
- [113](#) Efesliler 5:22-32
- [114](#) Efesliler 6:1-4
- [115](#) Romalılar 16:7
- [116](#) I. Timoteos 5:4-10
- [117](#) Titus 2:3-5
- [118](#) Efesliler 2:21-22
- [119](#) I. Korintliler 14:24-25
- [120](#) Efesliler 5:18
- [121](#) Efesliler 5:19 (ESV)
- [122](#) Romalılar 12:1
- [123](#) Efesliler 6:19
- [124](#) I. Selanikliler 5:17
- [125](#) Efesliler 6:18
- [126](#) I. Korintliler 14:18
- [127](#) I. Korintliler 11:17-34
- [128](#) I. Korintliler 11:28-30
- [129](#) Elçilerin İşleri 14:23
- [130](#) Titus 1:5
- [131](#) Elçilerin İşleri 20:17
- [132](#) Elçilerin İşleri 20:28
- [133](#) Roland Allen, *Missionary Methods – St Paul’s or Ours?* (W.B. Eerdmans Publishing Co, 1962, reprint 2002), s. 12.
- [134](#) I.Selanikliler 1:7-8
- [135](#) Romalılar 15:23
- [136](#) Roland Allen, *Missionary Methods*, s. 13.
- [137](#) II. Korintliler 10:15-16

[138](#) Elçilerin İşleri 20:25

[139](#) Matta 28:18

[140](#) Romalılar 1:5

[141](#) Efesliler 1:10

[142](#) Luka 7:22

[143](#) Elçilerin İşleri 14:22

[144](#) Romalılar 8:23

[145](#) I. Selanikliler 1:6

Bu Kitap beğendiniz mi?

Daha fazla ücretsiz e-Kitaplar Hristiyan Kitaplar.com'dan indirebilirsiniz.

David Devenish yazar olarak beğendiniz mi? [Yazarın tüm kitaplar şuradan indirebilirsiniz.](#)

[Türkiye'de Kilise Adresleri](#)